

Lytje Pole

ALLE TOERISTISCHE INFORMATIE OVER SCHIERMONNIKOOG

JAARGANG EDITIE

2022 / Winter

**Gratis
uitgave**

Ontdek Schiermonnikoog

**BENIEUWD WAT JE
ALLEMAAL KUNT BELEVEN?**

**NIET TE MISSEN
DIT KWARTAAL**

- Even voorstellen....
- Knutselen in Het Baken
- Rugwervel haringhaai gevonden
- Wanneer kom je weer terug?

9

Festival Jong Talent

20

Wij&Wadvogels

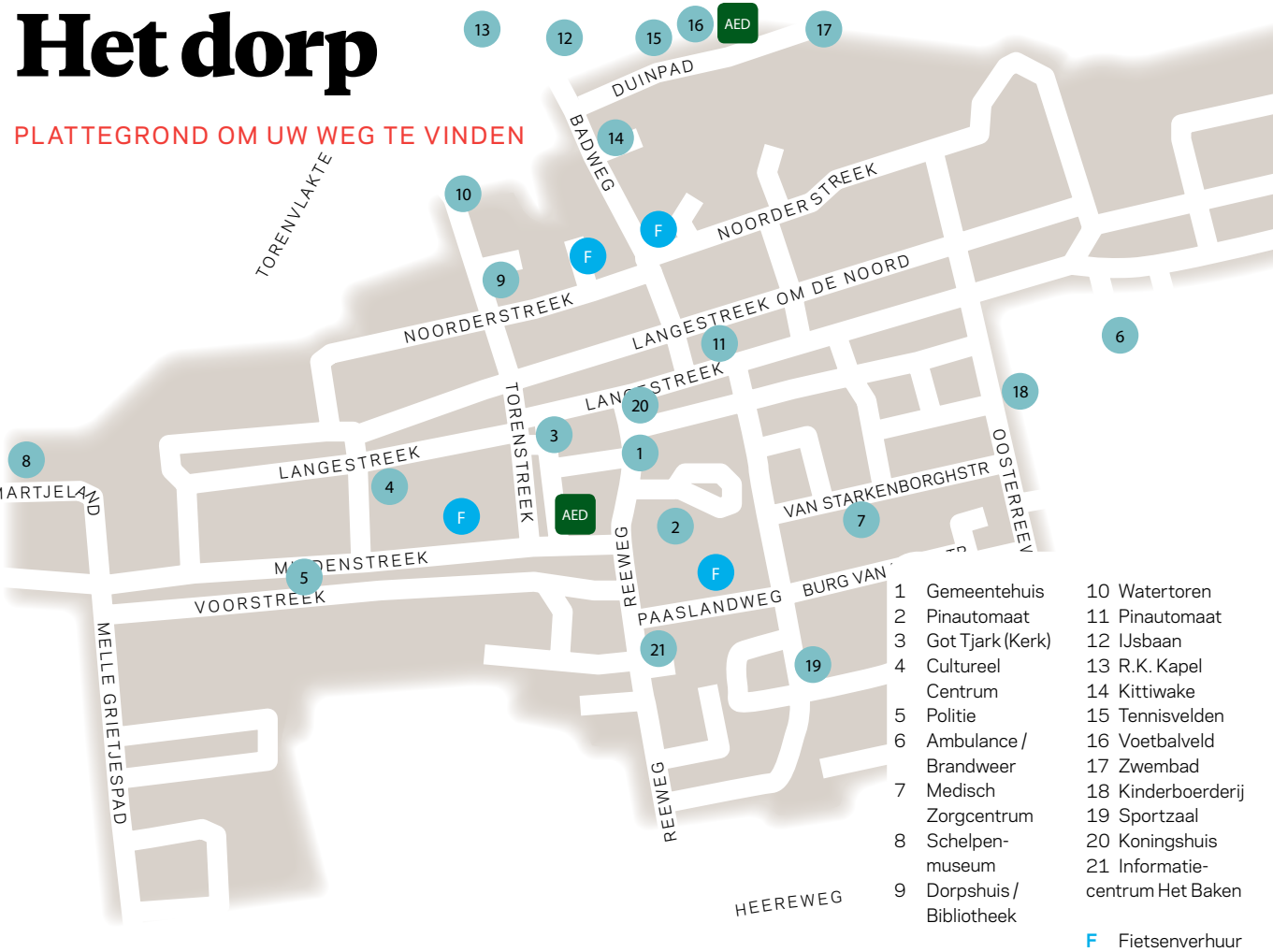
36

Lekker Iete!

Het dorp

PLATTEGROND OM UW WEG TE VINDEN

1 Gemeentehuis	10 Watertoren
2 Pinautomaat	11 Pinautomaat
3 Got Tjark (Kerk)	12 Ijsbaan
4 Cultureel Centrum	13 R.K. Kapel
5 Politie	14 Kittiwake
6 Ambulance / Brandweer	15 Tennisvelden
7 Medisch Zorgcentrum	16 Voetbalveld
8 Schelpen-museum	17 Zwembad
9 Dorpshuis / Bibliotheek	18 Kinderboerderij
	19 Sportzaal
	20 Koningshuis
	21 Informatie-centrum Het Baken
- F Fietserverhuur

BELANGRIJKE ADRESSEN

Zorgcentrum Schiermonnikoog is gevestigd aan de Van Starckenborghstraat 17, zijn hier de volgende zorgaanbieders gevestigd:

Huisarts & Apotheek

Mw. dr. P.S.C. Kouwenhoven
tel. 0519-712400
fax. 0519-531704

De praktijk is 24 uur per dag, 7 dagen per week bereikbaar voor SPOED gevallen. In andere gevallen op werkdagen telefonisch bereikbaar van: 8.30-9.30 uur en 13.30 en 14.30 uur.

U kunt telefonisch een afspraak maken om medicijnen op te halen. De apotheek is elke werkdag telefonisch bereikbaar tussen 08.30 - 09.30 uur en 13.30 - 14.30

uur. Voor spoedzaken kunt u in het weekend en op feestdagen bel-len tussen 11.00-12.00 uur.

Scan QR code voor corona maatregelen in de praktijk.

Tandarts

Mw. T.C. Robberts
tel. 0519-531777 (uitsluitend op afspraak)

Fysiotherapeut

A. v.d. Meulen
tel. 0519-531927 (uitsluitend op afspraak)

Telefonisch bereikbaar tussen 12:30-13:00 uur.

Thuiszorg Het Friese Land

tel. 0900-8864 (€ 0,10 p.m.) www.thfl.nl

Adverteren

Adverteren in Lytje Pole is voor leden van de VVV Schiermonnikoog mogelijk met korting. Wilt u ook adverteren neem dan contact op met de VVV Schiermonnikoog.

Aanleveren kopij

Heeft u kopij dat geschikt is voor deze krant? Stuur dit dan vóór 18 februari naar: redactie@vvvschiermonnikoog.nl. Vanwege de soms grote aantallen kopij dat de redactie binnen krijgt, kunnen wij plaatsing helaas niet garanderen.

De Nationaal Park Schiermonnikoog pagina's zijn gemaakt door:
Teksten: Cynthia Borrás, Marijke Barhorst
Foto's: Cynthia Borrás, Francine Venselaar, Marijke Barhorst, Natuurmonumenten

De informatie in deze krant is zo nauwkeurig mogelijk overgenomen. De VVV Schiermonnikoog aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor gevolgen van onjuistheden en onvolkomenheden die eventueel in deze krant vermeld staan.

112 ALS ELKE SECONDE TELT

Bij een noodgeval

Het algemene alarmnummer voor politie, brandweer, ambulance en lifeguards is ook op Schiermonnikoog: 112.

Geen speed?

Politie
Voorstreek 28
tel. 0900-8844
Brandweer
tel. 0900-0904
Kustwacht
tel. 088-7974388

Dierenarts

Dierenartsenpraktijk Dokkum
Reddingsweg 38
tel. 0519-292526
Eénmaal per maand aanwezig, uitsluitend op afspraak.

EHBZ

Eerste hulp bij zieke zeezoogdieren en vogels

Met klem wordt geadviseerd zieke dieren en vogels wegens gevaar voor ziektes niet zelf te vangen of op te rapen. Voor zeezoogdieren en vogels kun je bellen naar Co-ordinator Theun Talsma, +31(0)6-10761812 of Rutger Talsma +31(0)6-53356521.

B.g.g. zeezoogdieren: Zeehonden-centrum Pieterburen +31(0)595-526526 en b.g.g. vogels: vertegenwoordigers NVWS Andries van Guldener +31(0)6-40561342 of Marcel Fennis +31(0)6-51130302. Dit laatste nummer kun je ook bellen bij het aantreffen van moederloze kittens.

VVV Schiermonnikoog

De VVV is gevestigd in Informatiecentrum Het Baken. Hier kun je terecht voor actuele informatie over Schiermonnikoog.

Openingstijden:

Maandag t/m zaterdag van 09:00 tot 17:00 uur
Zondag van 10:00 tot 14:00 uur
Reeweg 9
tel. +31(0)519 531233

info@vvvschiermonnikoog.nl
www.vvvschiermonnikoog.nl
tel. 0519-53 12 33

Bekijk ook:

- www.vvvschiermonnikoog.nl/agenda
- Facebook @eilandschiermonnikoog
- Instagram @vvvschiermonnikoog
- Check ook de Schier APP!

AED's op het eiland

Het eiland telt tien AED's: draagbare apparaten die het hartritme weer kunnen herstellen bij een hartstilstand. Een groot aantal eilanders is opgeleid om een AED te bedienen. De AED's bevinden zich bij Spar Brunekreef, VV De Monnik, restaurant Noderstraun, drink- & eethuis De Berkenplas, strandpaviljoen De Marlijn, de jachthaven, de brandweerkazerne, Informatiecentrum Het Baken en op de veerdam. Ook de ambulance en politieauto hebben een AED.

COLOFON

Lytje Pole is de gratis informatiekant van de VVV Schiermonnikoog en verschijnt viermaal per jaar.
32e jaargang, 1e kwartaal 2022

Jaaroplage: 40.000 exemplaren.
Vormgeving: Studio Eke van Mansvelt
Drukkerij: NDC Print, Leeuwarden
Hoofredactie: Jacqueline Mulder
Eindredactie: VVV Schiermonnikoog
Coverfoto: Ilja Zonneveld
Fotografie: Adler Fotografie, Bart Sikkema, Ed Kiekens, Foppe Schut, Grytha Visser, Ilja Zonneveld, Jacqueline Mulder, Juri Hiensch, Leerlingen Yn de Mande, Lidia van der Klei, Nathalie Munning, Natuurmonumenten, Nikki Molenaar, Pieter Wilschut, Romy Dam, Surya van Loon, Tjeerd Visser, Thijs de Boer, VVV Schiermonnikoog

Redactieadres:
VVV Schiermonnikoog
Reeweg 9
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-531233
redactie@vvvschiermonnikoog.nl

Beter verhuren?

WIJ HELPEN U GRAAG VERDER.

VVV SCHIERMONNIKOOG

INHOUD

Algemene informatie	2
Welkom	3
Lezen	5
Actueel	7
Muziek	9
Filmfestival By the Sea	11
Kinderactiviteiten	13
Sport & Spel	15

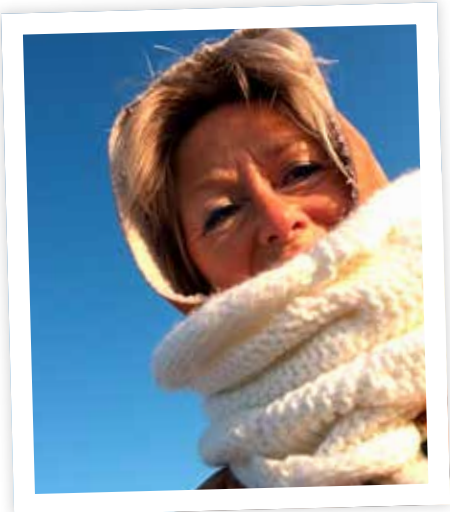
Fiets- en Wandeleiland	17
Reizen	19
Nationaal Park	20 t/m 23
Het Baken	24
Even voorstellen...	25
Excursies	27
Musea	29
Kunst & Cultuur	30

Kunst & Cultuur	31
Historie	33
Kerk & Bezinning	34
Naar het strand	35
Ontspanning	36
Gemeente Schiermonnikoog	37
Jaaroverzicht	38
Getij	39

WELKOM

Marianne van Hall

Marianne van Hall
Voorzitter VVV Schiermonnikoog

Beste gast,

Welkom!

Wie had kunnen denken dat we een tweede winter met allerlei beperkingen in zouden gaan....

Juist daarom zijn we heel blij dat jullie er zijn. We hopen als eilanders, dat jij, onze gast, hier nog steeds het vertrouwde Schiermonnikoog-gevoel vindt. Het gevoel van ruimte, van vergezichten, van uitwaaien langs het strand of de kwelder, van stilte en van ongestoord genieten. Al kun je misschien niet gezellig uit eten in onze restaurants, de koks koken (bijna allemaal) graag voor je op bestelling! Al gaan niet alle excursies door, er is nog een keur aan activiteiten waar je (verantwoord) aan mee kunt doen.

Er zijn deze winter weer leuke nieuwe plekken om te ontdekken, zoals de Van Schier kaaswinkel en Dijk Oceanstore, om er maar een paar te noemen.

In Informatiecentrum Het Baken kun je terecht met elke vraag. De medewerkers van de VVV en Natuurmonumenten denken graag met je mee en helpen je verder. En wellicht vind je in deze Lytje Pole krant al genoeg inspiratie om van je verblijf op het eiland een succes te maken.

We wensen je een onvergetelijk verblijf op Schiermonnikoog!

Vakantiehuis Op 'e Ree

Zelf komen we het liefst op Schier aan de randen van het seizoen.

In deze rubriek laten we huiseigenaren aan het woord over hun vakantiewoning die ze via VVV verhuren. Sinds 1995 komen wij zelf al op Schiermonnikoog. Zonder dat ‘het witte huisje aan begin van het dorp’ onze bijzondere aandacht trok, waren we er tientallen keren langs gefietst of gelopen; het stond er altijd een beetje verlaten bij. Eind 2018 werden we verliefd op het plekje, het uitzicht over de polder, de dijk en zelfs het wad. En natuurlijk de zon die van opkomst tot ondergang om Op 'e Ree heen draait. Verblind door liefde keken we door het achterstallig onderhoud en het jaren '80 interieur heen. Een lang gekoesterde droom: een huis op de Wadden, ging in vervulling. We hadden goed in gedachten dat we niet een vakantiehuis, maar een huis waar je heerlijk vakantie kunt vieren wilden realiseren. Een generatie proof huis dat zou voldoen aan onze eisen als gezin met

kinderen in de leeftijd van 12-22 jaar en een grootvader die minder valide is. Comfortabel, ruim, gezellig en met voldoende privacy voor eenieder. Met dat in gedachten zijn we onze plannen gaan maken. Open keuken, vloerverwarming, 4 slaapkamers, 3 en suite badkamers en mindervalide geschikt. We mogen graag uren wandelen en niemand tegenkomen. Onze favoriete wandeling begint op de dijk bij de Bank van Banck, dan

achter de Westerplas langs door naar het meest Westelijke punt op het strand. Vanaf daar weer zover je wilt Oostwaarts over het verlaten strand lopen. Koffie bij de Marlijn en dan nog verder door naar de Kobbeduinen of zelfs de Balg, of als dat iets te enthousiast is, via de duinen terug naar het dorp. “Geen seizoen uitgezonderd, vervelen doet het hier nooit!” aldus eigenaren Gwen Melcherts & Eric van Kuijzen

Nieuwsgierig geworden?

Deze en nog vele andere accommodaties vind je terug op www.vvvschiermonnikoog.nl

Schiermonnikoog

meubelmakerij lijstwerk maatkasten

Bijna voor alles een oplossing!

André Bolhuis

Kerkpad 1, 9951 EP Winsum (Gn)
werkplaats: Touwslagersbaan 28, 9804 RJ Noordhorn (Gn)
www.andrebolhuis.nl • info@andrebolhuis.nl • 06-49934126

23 volledig ingerichte 2-6 persoons appartementen

- ✓ Gelegen in het centrum van het dorp
- ✓ Voorzien van eigen keukens, douche en toilet
- ✓ Incl. linnengoed, handdoeken en theedoeken
- ✓ Gratis draadloos internet
- ✓ Voor aanbiedingen zie onze website

www.schieronline.nl | info@schieronline.nl | 0519 53 12 72

Een heerlijke vakantie in Resort Schierduin!

Luxe appartementen in de duinen op loopafstand van het strand en het dorp

- Kleinschalig appartementencomplex met 1 tot 4 slaapkamers
- Appartementen met eigen terras
- Elk appartement heeft een complete keuken
- Overdekt zwembad
- 2 persoons infrarood sauna's
- 4 persoons buitensauna's

Resort Schierduin | Badweg 67 Schiermonnikoog | www.resortschierduin.nl

Proeven
Slapen
Genieten

Restaurant - IJssalon - Hotelsuites

+31 (0)519 720 261

Langestreek 13 - Schiermonnikoog

WWW.AMBROSIJN.NL

www.zetstrabouw.nl

onderhoud - renovatie - verbouw - nieuwbouw - inbraakpreventie

Hoendiep 101 tel: 050-3121369 fax 050-3126434

De meest noordelijke strandlocatie van Nederland;

Voor uw kopje koffie of drankje, borrelhapje of lunch en in het hoogseizoen ook voor uw diner. Daarnaast bieden wij uitgebreide mogelijkheden voor gezelschappen, feestjes, bruiloften e.d.

Standpaviljoen "De Marlijn"
Prins Bernhardweg 2, 9166 SH Schiermonnikoog
tel: 0519-531397 | info@demarlijn.com

Vijfde editie
Schiermonnikoger almanak

Van oudsher leven de eilanders dicht bij de natuur. Hun dagindeling wordt beïnvloed door de elementen. Zwemmen in zee met hoog water, foto's maken in het gouden uur, wadlopen, zeilen of gewoon de zon zien ondergaan met hun geliefde? Schiermonnikoger almanak toont voor alle dagen van het jaar eb en vloed, spring- en dooftij en de opkomst plus ondergang van zon en maan. Naast

natuurfenomenen, weeknummers, feestdagen, schoolvakanties en lokale evenementen is er ook plaats voor persoonlijke aantekeningen. Zo wordt het mogelijk om in één oogopslag te plannen. Deze wandkalender van 21 x 45 cm is rijk geïllustreerd met natuurfoto's van het eiland en bevat een snuifje eilander taal. *Meer info op www.schiermonnikogeralmanak.nl*

Themanummer
Klozum

Over de eilander historie is veel geschreven. Wil je daar meer over weten, loop dan eens binnen in Nieuwestreek 1. 't Heer en Feer heeft daar een ruime sortering literatuur op dat vlak. Met een tijdschrift dat drie keer per jaar verschijnt en jaarboeken die een inkijk geven in de eilander samenleving. Die serie beslaat inmiddels de periode 2004 t/m 2020. In themanummers krijgen specifieke onderwerpen aandacht. Het meest recente (2021) verhaalt over de eilander traditie Klozum. De vereniging geeft boeken in eigen beheer uit. Zo vind je er het boek over de geschiedenis van de zeevaartschool, van de hand van Arend Maris.

Het Wad

Het Altijd Wad Pad gaat over de avonturen van de tweeling Femke en Thom van Detectivebureau Altijd Raak en hun twee vrienden, de meeuwen Herman en Igor. Zij beleven allerlei avonturen op en rond het Wad, de Waddenzee en de kust bij het Wad. Gratis af te halen bij Het Baken.

Vogels van de Wadden - Marloes Fopma

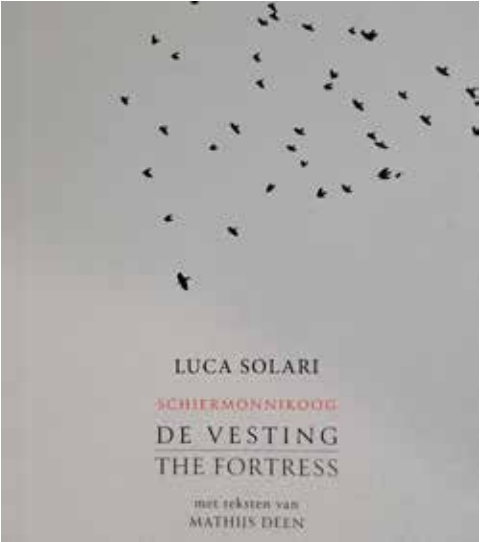
Ben je lekker op pad op de Wadden, dan zie je talloze vogelsoorten. Maar wat is hun verhaal? Heb je altijd al willen weten waarom de lepelaar met die lange snavel wordt geboren en waarom men vroeger dacht dat de rotgans geen vogel was? Waarom vormen de Wadden een bijzonder vogelparadijs? En wat brengt de eider, noordse stern of tapuit op de Wadden?

Voor dit boek kroop schrijfster Marloes Fopma in de huid van 25 vogelsoorten om liefdevol hun verhaal op papier te zetten. Met deze verhalen leer je de vogels en hun levensverhaal herkennen en kennen. En leer je waarom de Wad-

den een belangrijke plek is voor miljoenen vogels. De boeiende verhalen en prachtige illustraties maken Vogels van de Wadden tot een verrijkend boek voor iedereen die van de Wadden houdt en door vogels geboeid is. Na het lezen van dit boek ben je 25 bijzondere vogelverhalen rijker.

Marloes Fopma is verhalenjutter van Terschelling. Ze schrijft en vertelt verhalen over het Waddengebied. Eerder bedacht en schreef ze het Terschelling ABC prentenboek (2019). Kunstenaar Frans Schot maakte de unieke aquarellen.

Verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middenstreek.

De Vesting

Fotograaf en musicus Lucas Solari (Genua 1955) ontdekte via zijn Nederlandse vrouw in 2009 de Wadden en viel als een blok voor het natuurschoon en de authenticiteit van Schiermonnikoog. In de opeenvolgende jaren keerde hij er terug om zich vast te bijten in de natuur, de eilander cultuur en de illustere bewoners. Solari vond in waddenkenner en bestsellerauteur Mathijs Deen, die de literaire teksten schreef, een superieur stilist. *Het resultaat van deze opmerkelijke samenwerking: 'De Vesting' en is verkrijgbaar bij Het Baken.*

In Haunfol saun

Een heerlijk boek om op een winterse dag door te bladeren, verhalen uit voor te lezen en je even eilandbewoner door de jaren heen te wanen. Het boek bevat interviews én verhalen van 7 markante eilanders, sagen en legendes en gekruide dorpsverhalen met een tikkeltje extra zout. Het voorwoord is geschreven door meester Henk Koning. De informatie en mooie verhalen komen van Henriëtte Pieperiet en de prachtige illustratie zijn gemaakt door Willem Burgert. *Verkrijgbaar bij Kolstein lifestyle & boeken aan de Middenstreek.*

WADDEN
LIEFDE

waddenliefde.com

KOLSTEIN LIFESTYLE & BOEKEN - MIDDENSTREEK 38 - SCHIERMONNIKOOG

Camping Seedune met midgetgolfbaan

Komt u ook eens een balletje slaan??

waar u gezelligheid, rust en ruimte midden in de natuur kunt vinden.
Seeduneweg 1, 9166 RX Schiermonnikoog ☎ 0519-531398 WWW.SEEDUNE.NL

Bos Marine Service

Uw watertaxi tussen Lauwersoog en Schiermonnikoog

Tarieven:
Tussen 07:00 en 21:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 7 passagiers (€ 175,-) in rekening gebracht.
Tussen 21:00 en 07:00 € 25,- per passagier.
Per tocht worden minimaal 9 passagiers (€ 225,-) in rekening gebracht.

Meer informatie en boeken via:
www.bms-bv.com | 0519 - 34 94 22

LEKKER LEZEN OP SCHIER-MONNIKOOG

Boeken, tijdschriften en dvd's. Onze nieuw ingerichte bieb heeft het!

Gratis voor kinderen en jeugd tot 18 jaar en boetevrij voor iedereen

Elders lid van de bieb? Uw pas is ook hier geldig!

Bibliotheek Schiermonnikoog Torenstreek 18a

dinsdag	15.00 - 18.00	<i>En tijdens schoolvakanties Noord en Midden</i>	maandag	15.00 - 18.00
woensdag	15.00 - 18.00		dinsdag	15.00 - 18.00
donderdag	15.00 - 18.00		woensdag	15.00 - 18.00
vrijdag	15.00 - 18.00		donderdag	15.00 - 18.00
			vrijdag	15.00 - 18.00
			zaterdag	10.00 - 12.00

ontdekdebieb.nl 06 - 15 12 72 02 *WhatsApp*
f /ontdekdebieb 088 - 165 61 23

de Bibliotheek
Noord Fryslân

STREEK 56
drogisterij & kinderkleding
maat 56 t/m 176

LANGESTREEK 56 | 9166 LD SCHIERMONNIKOOG | 0519 531962 | WWW.STREEK56.NL

Waarom terug naar huis...
...als je ook kan blijven?

Vind jouw baan op Schiermonnikoog!

Vacature Op Schier

Vacature op Schier brengt jou in contact met eilander bedrijven.
Ben jij op zoek naar een vaste baan, vakantiebaan, stage of iets voor erbij?

Kijk op www.vacatureopschier.nl voor het actuele aanbod en wie weet kan jij straks elke dag van het eiland genieten!

In de brief die staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat – Klimaat en Energie mevr. D. Yeşilgöz-Zegerius begin december aan de Tweede Kamer stuurde, kondigt ze een meer integrale aanpak aan om de aanlanding van ‘Wind op Zee’ integraler en meer in samenhang met toekomstige ontwikkelingen te bekijken.

Er starten nieuwe procedures en onderzoeken. Daarbij wordt nadrukkelijker ook gekeken naar effecten op ecologie, landschap en dus de Waddenzee. Hiermee is de stroomkabel door Schiermonnikoog nog niet definitief van tafel, maar is deze route niet langer het voorkeursstracé van het ministerie. Dat is winst en daar zijn we blij mee. De afgelopen periode heeft Natuurmonumenten samen met een brede coalitie bestaande uit bewoners van Schiermonnikoog, de Waddenvereniging maar ook LTO-Noord, Kamerleden en andere natuur- en milieuorganisaties gevraagd om deze bredere blik van de overheid. Het belang van de opgave om klimaatverandering tegen te gaan en daarom over te stappen op duurzame energie

Lepelaars maken een (voorzichtige) vreugdedans

is evident. Dat is ook in het belang van de natuur in de Waddenzee. “Neemt niet weg dat wij het hele proces en de

voortgang kritisch zullen volgen en pal blijven staan voor de belangen van ons belangrijkste en kwetsbare natuurge-

bied de Waddenzee.” aldus Natuurmonumenten.
BRON: Natuurmonumenten

Kinderburgemeester Thijmen Bouwkamp ziet zijn droom steeds dichterbij komen

Thijmen heeft bij zijn aantreden als kinderborgemeester van Schiermonnikoog begin dit jaar zich als doel gesteld om zich in te zetten voor een skatebaan op het eiland. Een ambitieus plan, maar dat mag als je een burgemeester bent.

De Gemeente Schiermonnikoog heeft in het voorjaar van 2021 alle paddenstoelen op het eiland vervangen en de ‘oude’ geschonken aan de VVV op het eiland. De VVV heeft deze paddenstoelen in oktober geveild om met de opbrengst een skatebaan aan te kunnen leggen. De wens van onze kinderborgemeester kan zo in vervulling gaan én alle kinderen op Schiermonnikoog kunnen gebruik gaan maken van de skatebaan.

Er zijn in totaal 32 paddenstoelen geveild. Eén paddenstoel is middels een loterij verloot onder inwoners van het eiland. De actie heeft ruim 22.000 euro opgebracht en zal worden gebruikt voor de aanleg van een skatepark! De paddenstoelen zijn inmiddels verstuurd naar de nieuwe eigenaren. Zoals het nu lijkt is er voldoende geld ingezameld en zal de skatebaan er komen. Thijmen is écht heel blij!

DIJK Ocean Store opent in de kerstvakantie haar deur

Karin Kolstein en Karin Woudstra zijn laaiend enthousiast over hun nieuwe winkel en raken niet uitgepraat over hun nieuwe concept.

DIJK Ocean Store is meer dan een winkel met mooie lifestyle producten. Het moet een plek worden waar Schiermonnikoog zich nog duurzamer kan presenteren en vooral ook op de kaart zetten. Hoe? Karin & Karin willen zoveel mogelijk samenwerken met iedereen op Schiermonnikoog die zich in wil zetten voor een duurzame wereld en schonere oceanen. De dames willen meer bewustwording kweken voor deze thema’s. “De Wadden mogen wel wat meer vooroplopen als het gaat om dit soort wezenlijke onderwerpen”. De lifestylewinkel is gevestigd in het voormalig Rabobankgebouw, voor vele bezoekers beter bekend als Galerie Ogygia. Zij hebben de entree dan ook omgetoverd tot ‘Kunstgang’ zodat er toch ook weer plek is voor (met name) jonge kunstenaars die hier hun werk kunnen tonen. Voor de inrichting van de winkel is gebruik gemaakt van zoveel mogelijk gerecyclede materiaal. Zo zijn oude vloeren gebruikt voor de toonbank en de wandbekleding. De artikelen die worden verkocht zijn zoveel mogelijk lokaal geproduceerd of afkomstig uit Europa. “Maar,” vertellen ze, “er komen ook producten uit Azië waar we samenwerken met partijen die ook daar duurzamer produceren. En met stichtingen die daar bijvoorbeeld lokaal plastic uit de oceaan halen.

Daar worden vervolgens nieuwe producten van geproduceerd.” Karin runt samen met Peter Arnold Kolstein al twee winkels op Schiermonnikoog: Streek56 en Kolstein boekhandel. Karin & Karin runnen daarnaast sinds 2 jaar met veel plezier het bedrijf Waddenliefde, hét lifestyle merk voor de Wadden. Ze zijn bekend met het vervaardigen van mooie dingen met zoveel mogelijk natuurlijke producten en gerecyclede grondstoffen. Er wordt niet verpakt in plastic maar in gerecycled papier en ook wordt er samengewerkt met partijen die beschikken over de juiste keurmerken zoals Fair Wear, Fairtrade, OEKO-TEX, FSC en BSCI. In DIJK Ocean Store kun je bijvoorbeeld hele coole tassen kopen die gemaakt zijn van plastic en visnetten uit de oceaan. Belangrijk detail wat deze enthousiaste ondernemers tot slot nog mee willen geven: “Onze producten zijn duurzaam geproduceerd, maar het moet er wél mooi uitzien!”. En dat doet het. Ga gauw kijken!

Haal met inheemse planten nieuwe bezoekers naar uw tuin of balkon. Zo verschaft u voedsel aan vlinders, zweefvliegen en tal van andere insecten. Voedsel dat in de natuur onder druk staat. Het assortiment van kwekerij *De wilde Akelei* bestaat uit ruim 50 inheemse planten en 20 kruiden, gekweekt zonder bestrijdingsmiddelen en toevoegingen. Planten die u en uw leefomgeving iets extra's geven en eenvoudig te vervoeren zijn!

DE GROENE TIP VAN SCHIERMONNIKOOG

Claudine – Parijs:
“*Het herinnert mij aan Schiermonnikoog!*”

Arjen – Rotterdam:
“*Genieten van uw planten op ons dakterras!*”

Henno's tips

Zadenmengsels

Beemdkroon

Schierzeep

KWEKERIJ DE WILDE AKELEI – REEWEG 3a – CENTRUM DORP
info@dewildeakelei.nl – www.dewildeakelei.nl – 06.24.500.485

Bij inlevering van deze bon ontvangt u

10% korting op een
bootdoosje met 6 planten

Geldig t/m 31-03-'22
en voor alle planten / kruiden

Hotel van der Werff ANNO 1726

Eerste en oudste
hotel ter plaatse

Origineel interieur

Sfeervolle ouderwetse
gelagkamer

Reeweg 2 9166PX Schiermonnikoog 0519531203

hotelvanderwerff.nl

Gezellig uit eten op Schiermonnikoog.
Laat u verrassen door onze
gevarieerde keuken.

Langestreek 46
9166 LD Schiermonnikoog

0519 - 531687
dewarejakob.nl

eten, drinken
& genieten...

Noderstraun

Dineren en lunchen met uitzicht op zee...

Tevens verhuur luxe appartementen

Badweg 32 | 0519- 531940 | www.restaurantnoderstraun.nl | info@restaurantnoderstraun.nl

HOTEL & BRASSERIE

Brakzand

Elke dag geopend voor
ontbijt, lunch en diner.
Wees welkom en
beleef de Brakzand.

Langestreek 66
9166 LE Schiermonnikoog
www.brakzand.nl

23 DECEMBER

Draaiorgel ‘De Fruitschalen’

De vereniging Dorpsbelang heeft voor de 2e maal het stadsorgel van Leeuwarden uitgenodigd om kerstliederen te draaien in het dorp. Aan dit draaiorgel, dat is gebouwd in 1924, zijn in de loop der jaren grote veranderingen aangebracht en is het inmiddels gemoderniseerd. Komt dat zien en horen! Je hoeft alleen maar op het geluid af te komen en genieten van de nostalgische klanken om helemaal in de kerststemming te komen.

12 T/M 17 MAART 2022

30 DECEMBER

Jellyfish on Air

Jellyfish on Air is een concept dat in 2013 zijn oorsprong vond op Schiermonnikoog. Artiesten uit allerlei genres, van alle leeftijden en van jong talent tot nationaal, maar soms ook internationaal bekende namen komen samen op één podium om samen te werken aan één concert.

Een unieke ervaring voor zowel de artiesten op het podium als wel voor het publiek dat hier getuigen van is. Bekende artiesten die ons podium al vaker vonden zijn: Roel van Velzen, Bert Visscher, Paul de Munnik, Sister Sledge, Bertolf Lentink en Daan Boom. Het muzikale aanbod is eindeloos. Van een Franse chansonnière of country & blues zanger, tot een jazz- of soulzanger, van een operazanger tot een zanger van het Nederlandse lied en van een wereldmuziek artiest tot een singer & songwriter. Na het succes van afgelopen zomer gaan wij er ook deze winter weer positief tegenaan met een geweldig team en veel nieuwe namen.

Met een volledig nieuw programma zullen wij ze deze winter aan jullie voorstellen in De Stag aan de Langestreek 123. Ook bekende gezichten zullen, zoals altijd, het muzikale plaatje compleet maken. Onze concerten zijn zeer geschikt voor alle leeftijden en zijn dus een mooi gezinsuitje, maar ook fijn om alleen of met vriend/vriendin te bezoeken. Wees op tijd voor een goede zitplaats. Mocht door de Corona situatie ons concert niet live bezocht kunnen worden, kun je online aanschuiven op dezelfde

dag en dezelfde tijd.

Natuurlijk hopen wij dat je jouw gekochte concertkaartje dan wilt doneren aan ons om zo de artiesten en de productie mogelijk te maken. Wil je jouw geld liever retour, dan vind je de instructies en voorwaarden op je ticket. Wij hopen je uiteraard live te mogen ontvangen om samen dit jaar uit te zingen!

Meer informatie en updates op: www.jellyfishonair.com en op de socials via ‘Jellyfish on Air’

Maki-Yamagata

11e Editie festival jong talent

Ontmoet de nieuwe generatie nationale en internationale klassieke toptalenten op Schiermonnikoog!

De grootste klassieke talenten uit binnen- en buitenland, die furore maken op internationale concoursen zijn te bewonderen op Festival Jong Talent Schiermonnikoog. Vanuit de hele wereld reizen zo’n zeventig talenten naar het kleinste Waddeneiland. Volg de ontwikkeling van een aanstormende generatie

musici op de voet in een reeks Openbare Masterclasses en uitvoeringen, en ontdek ander bekroond talent in een uitgebreid concertprogramma. Daarnaast beslaat het festivalprogramma documentaires, lezingen, natuurexcursies, sterrenwandelingen en 30 kilometer fietspad, 18 kilometer strand en meer dan 300 vogelsoorten: Festival Jong Talent bevindt zich op het speelveld tussen muziek én natuur. Een greep uit het concertprogramma:

de muzikale broers Eduard Preda (pianist) en Thomas Preda (basgitarist) spelen jazzy variaties op klassieke thema’s gekleurd door een eigentijdse blik, de talentacademies van het Koninklijk Concertgebouworkest en het Rotterdams Philharmonisch Orkest bundelen hun krachten in de Serenade van Tsjaikovski. Het JongNBE (jong Nederlands Blazers Ensemble) speelt een verrassingsprogramma als ode aan het eiland, de vier Groningse zangers van

Ensemble Fier wagen zich aan drie Romantische titanen en de Friese Jongsmabroers schijnen hun licht op een marimbalegende. Tenslotte waagt de veelgeprezen sterviolist Noa Wildschut zich, samen met haar muzikale vrienden, aan het beroemde tweede strijkkwartet van Arensky en ook de kersverse winnaar van het Nederlands Vioolconcours maakt de oversteek over het wad. *Meer informatie en kaarten via www.schiermonnikoogfestival.nl*

Paardrijden op Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog per huifkar of vanaf een paardenrug

Wij bieden aan:
Strandritten
Bosritten
Huifkartochten
Wandelpony's
Ponykampen

Stal Florida
Mts Holwerda-van der Bijl
Reddingsweg 38
9166 PD Schiermonnikoog

Telefoon: 06 41 91 87 02
Email: stalflorida@gmail.com

www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl

www.harthoornhuifkarren.nl

Hellema notaris

Dokkum | Ameland | Schiermonnikoog

Hogepol 18, 9101 LZ Dokkum
Tel: 0519 29 49 15
info@hellemanotaris.nl
www.hellemanotaris.nl

Dokkum

Ameland

Schiermonnikoog

De notaris voor Noord Oost Friesland

Parnassia

events
& meer

Welkom op Schiermonnikoog, welkom bij Parnassia!

Hét evenementenbureau voor alles wat
georganiseerd kan worden op één van
de mooiste plekjes van Nederland.

Meer weten? Kijk op onze website
en volg ons op social media!

parnassia-events.nl
Christy Hagen-Bakker
+31 6 482 504 18
info@parnassia-events.nl

Foto: Degrotedag.net

Waddenvereniging

Een beetje verliefd...

...op de Wadden.

Vlinders in je buik zodra je de boot afstapt. Groeiende liefde bij elk
nieuw paadje dat je ontdekt, bij elke schelp die je vindt en elke keer
dat je tot je enkels in het slik staat. De tijd lijkt te verdwijnen...

Wil je dit gevoel voor altijd vasthouden?

**Ga dan vandaag nog naar ikbenopdewadden.nl
en zeg 'Ja, ik wil!' tegen de Wadden!**

Film by the Sea, Schiermonnikoog, de beste films in première in één weekend

Van vrijdag 18 tot en met zondag 20 maart 2022 zijn in totaal 10 premièrefilms te zien in het onlangs geheel gerenoveerde Dorpshuis te Schiermonnikoog.

Het festival is het resultaat van een innige samenwerking tussen Filmhuis aan Zee, Schiermonnikoog, VVV van Schiermonnikoog en Film by the Sea, het jaarlijkse filmfestival in Zeeland. 'The Duke' was de slotfilm van Film by the Sea in Vlissingen en geeft als openingsfilm op Schiermonnikoog het stokje symbolisch door. De eerste editie van Film by the Sea Schiermonnikoog

vond plaats in januari 2020 en was een groot succes. In korte tijd waren de meeste voorstellingen uitverkocht. De bezoekers waren enthousiast over de intieme en ontspannen sfeer in combinatie met een heerlijk filmdiner, een duurzaam ontbijt én Europese topfilms. En dat allemaal op het kleinste Waddeneiland, gedragen door vrijwillige, film-minnende eilanders. In afwachting en afhankelijk van de dan geldende coronamaatregelen is het festival verschoven van januari naar maart! De plaatsen zijn beperkt, dus blijf op de hoogte via VVV Schiermonnikoog.

18 MAART

The Duke

De tweede editie van het filmfestival Film by the Sea Schiermonnikoog opent vrijdag 21 januari 2022 met de Britse film The Duke. Deze fantastisch geacteerde Britse comedy over een onwaarschijnlijke maar waargebeurde roof van een kostbaar schilderij uit de National Gallery door een Londense taxichauffeur was de slotfilm van Film by the Sea 2021 en is vanaf eind februari te zien in de Nederlandse bioscopen.

THE NORTH SEA

19 MAART

Silence of the Tides

Een documentaire die in- en uitademt met de getijden van het Werelderfgoed de Waddenzee, een van de grootste aaneengesloten wetlands ter wereld, terwijl hij de breekbare relatie tussen mens en natuur verkent. Een hypnotiserende blik op de cycli en contrasten van de seizoenen: leven en dood, storm en stilte, de massa en het individu. Een poëtische overpeinzing zonder voice-overs of interviews tegen een overweldigend decor van lucht, water, wind, mist en voortdurend veranderend licht.

NINJABABY

The human voice

The Human Voice is een korte film van Pedro Almodóvar, gebaseerd op de beroemde eenakter 'La voix humaine' van Jean Cocteau. In Tilda Swinton vond Almodóvar de ideale vertolker van het personage dat hem al decennia inspireert: een verlaten en ontredde vrouw.

Haute couture

Esther is aan het einde van haar carrière als hoofdnaaister bij het atelier van Dior. Op een dag wordt haar handtas in de metro gestolen door een 20-jarige vrouw, Jade. In plaats van de politie te bellen besluit ze Jade onder haar hoede te nemen. Ze ziet in haar de mogelijkheid om haar vaardigheden als kleermaker van haute couture, haar enige rijkdom, door te geven.

Rouge

Nour is net aan de slag als bedrijfsverpleegkundige in de chemische fabriek waar haar vader Slimane al dertig jaar werkt en een centrale rol vervult in de vakbond. Terwijl de fabriek bezoek krijgt van de gezondheidsinspectie, stuit Nour op een dossier over de giftige afvalstoffen, die jarenlang in een inmiddels zwaar vervuild bosmeer werden gedumpt. Samen met de journaliste Emma ontdekt Nour dat de fabriek veel geheimen verbergt: er wordt gelogen over afvalverwerking en gemanipuleerd met medische dossiers, terwijl de corrupte lokale overheid alles oogluikend toestaat en werknemers kampen met ernstige gezondheidsklachten.

Rounds

Sofia, 9 november 2019. Nacht. Terwijl het land zich voorbereidt op de viering van de 30e verjaardag van de val van de Berlijnse Muur en de regimewisseling in Bulgarije, zwerven drie politiepatrouillewagens door nachtelijk Sofia. De politieagenten op hun ronde nemen ons mee op reis door een samenleving, die na drie decennia van transitie nog steeds op zoek is naar haar doel en identiteit. Het zijn scènes van overleven en falen, van geredde levens terwijl anderen verloren gaan, van vrijgevigheid die oplost in sociale wreedheid en onverschilligheid. Het ongrijpbare behoud van waardigheid lijkt het enige doel te zijn om de nacht door te komen.

20 MAART

A Hero

Voor zijn nieuwe film keerde tweevoudig Oscarwinnaar Asghar Farhadi (A Separation, The Salesman) terug naar zijn geboorteland Iran. Rahim zit in de gevangenis vanwege schulden die hij niet kan terugbetalen. Tijdens een tweedaags verlof probeert hij zijn schuldeiser te overtuigen om de klacht tegen hem in te trekken als hij een deel van het bedrag kan betalen. Maar dat gaat niet zoals gepland. Asghar Farhadi won voor A Hero de Grand Prix (ex aequo) op het filmfestival van Cannes.

Délicieux

Wanneer kok Pierre Maceron zijn adellijke werkgever, de graaf van Chamfort, en diens gasten een nieuw gerecht voorzet, wordt hij op staande voet ontslagen. Maceron en zijn zoon nemen vervolgens een provinciale herberg over. Maar er is een mysterieuze vrouw voor nodig om Maceron het plezier in koken te laten hervinden. Het duurt niet lang of de kok tovert de herberg om tot een gastronomisch paradijs: het allereerste Franse restaurant!

Wij brengen (en halen) uw fietsen bij uw vakantieadres
Zo ontspannen moet vakantie zijn

Reserveer je fietsen
gemakkelijk online

Beleef Schiermonnikoog
op je eigen manier

Fietsverhuur Schiermonnikoog

www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Middenstreek 10 & Badweg 6 Schiermonnikoog 0519 531 104 / 06 23 35 46 18

Familiaire bed & breakfast in de oude kern van het dorp. Alle kamers zijn voorzien van eigen sanitair. Ontbijt, bed- en badlinnen zijn inclusief. Voor diner mogelijkheden kijkt u op onze website.

Familie Weldring
Middenstreek 32
9166 LN Schiermonnikoog
Tel: 0519-531196
info@westerburen.nl
westerburen.nl

installatiebedrijf

VLASMA

Ruim 40 jaar ervaring in: Installatietechniek,
duurzame techniek, dak- en zinkwerk,
service en onderhoud.

www.vlasma.nl

Melle Grietjespad 15 - Schiermonnikoog - Tel. 0519- 531 345

SLIJTERIJ TULNER
SINDS 1904

Proef het Lytje
Pôle gevoel!

Bestel en proef Lytje Pôle, Kallemooitje en
Kobbeslokje bij de eilander horeca!
Verkrijgbaar bij Vrouwe Jakoba en online op
www.slijterijtulner.nl

Schierfiets

Kom fietsen op Schiermonnikoog de mooiste plek van Nederland.
U kunt gemakkelijk bij ons reserveren via de website.
Fietsen worden op verzoek afgeleverd op uw vakantieadres.

U vindt ons naast de Schiermonnikogervishandel aan de Noorderstreek.

Schierfiets. Noorderstreek 32, 9166 NR Schiermonnikoog,
tel. 0519 531700 b.g.g. 0519 531636, email. info@schierfiets.nl
alle dagen geopend van 9:00 tot 18:00
voor meer informatie kijk op www.schierfiets.nl

TOX
BAR eten
drinken
dansen

Elke dag een
feestje!

www.toxbar.nl | facebook.com/toxbar | 0519- 53 13 73

SCHIERMONNIKOOG

SCHELPEMUSEUM PAAL

14

Thijs & Annelies de Boer, Martjeland 14, tel.nr. 0519-531663
www.schelpenmuseum.nl; tw.deboer@knid.nl

In principe elke dag open van **14.00 tot 17.00 uur en van
20.00 tot 22.00 uur** (zie bord bij museum). Toegang € 2 p.p;
tot 12 jaar € 1 p.p.

**I.V.M.CORONA ALLEEN OP TELEFONISCHE
AFSPRAAK**

Hoek Badweg - Langestreek

Woonaccessoires
Lifestyle
Kadoartikelen

t-wente.nl

KINDERACTIVITEITEN

Het eerste Schaak-eiland ter wereld!

En tot op de dag van vandaag ook nog steeds het enige schaak-eiland ter wereld! Heb jij al je schaakdiploma of ben je nog misschien aan het overwegen om je op de ‘schaakmat’ te begeven? In de Willemshof staan twee schaaktafels waar je je hersenen kunt laten kraken tijdens een potje schaak. Ook op het schoolplein van basisschool Yn de Mande is een openbare schaaktafel geplaatst.

Coole expositie in Het Baken

In de tentoonstelling maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van het Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Sta oog in oog met zeehond en lepelaar, bewonder de sterrenhemel boven het eiland, bestudeer de unieke flora en fauna en ervaar de seizoenen op Schiermonnikoog. Niet te missen zijn de grote maquette van het eiland en de vertrek- en aankomsttijden van... vogels!

Op avontuur met Lytje Willem

Lytje Willem neemt je tijdens alle schoolvakanties graag mee op de grootste avonturen en laat je het eiland op een manier beleven die je niet eens had durven dromen. Wat denk je van vloten bouwen, koekjes bakken, een vreselijk spannende spooktocht, stoere natuurknutsels, weerwolven en een flinke pot voetbal? Voor de kleintjes hebben we een geweldige poppenkast, piratenfestijn, levend ganzenbord en speurneusjes. Oh wacht, vergeet ook niet de bingóóó, zandkastelen bouwen en oergezellige spelletjesmiddag. Pffff... en dat is nog lang niet alles! Je kunt het zo gek niet bedenken of je kunt het samen met Lytje Willem beleven.

Aanmelden kan via www.lytjewillem.nl

Dier- en Speelweide Witte Winde

Vaste bewoners van de kinderboerderij zijn de twee ezels Ed (+35) en Freya, de twee KuneKune varkens Rosie en Akka, een leuke variatie schapen en geiten en natuurlijk de 4 hertjes. Tijdens de openingstijden kun je konijnen en cavia's bewonderen of Oscar de schildpad volgen als hij probeert zijn water-yoga te doen. Verder zijn er nog kippen, een koppel eenden en een grote

volière waar verschillende vogels hun plekje hebben gevonden. Sponsor de kinderboerderij door een leuk cadeautje te kopen, gemaakt door vrijwilligers. De kinderboerderij en dierenweide zijn dagelijks geopend van 15:30u tot 16:30u. Het speelterrein gaat noooooit dicht! Ook hier geldt dat de maatregelen opgesteld door het RIVM in acht genomen worden.

Oerrr Speelbos

In dit speelbos vind je heel leuke natuurlijke speeltoestellen zoals boomstammen over een sloot, een gave boomhut, een kabelbaan, een evenwichtsbalk en een blinddoeken parcours. Je kunt er klieren met water, en nog veel meer! Er is een kreukelkaart waarop de route van Speelnatuur staat afgebeeld. Van de kreukelkaart kun je een prop maken en als een zakdoek in je broekzak stoppen of als blinddoek omdoen. Hij is eindeloos te gebruiken. Op de achterkant staat een leuke afbeelding die je kunt inkleuren met vetkrijtjes. De kreukelkaart kun je kopen bij de VVV, het Bezoekerscentrum en de Berkenplas.

Wist je dat...

er zich overal op het eiland hele kleine mensjes hebben verstopt? Kijk gauw op p15 en zoek naar de Lytje Minsken!

Lekker chillen in de bieb

Heb jij de nieuwe bieb in het Dorpshuis al ontdekt? Boven is een hele afdeling alleen voor jeugd! Een heerlijke plek om te chillen in een zitzak, met twee computers om op te spelen en een zithoek om lekker te zitten lezen met je vrienden en vriendinnen. We hebben genoeg stripboeken of wat dacht je van boeken over haaïen, voetbal, paarden of dino's? Of kookboeken met recepten om lekkere taarten te bakken? Ook zijn er veel leuke dvd's om te lenen voor in de wintermaanden. Zo hoeft je je nooit te vervelen, kom gerust eens langs, ook als je niet lid bent. Tot gauw!

Kijk voor de activiteiten in de bieb op www.vvvschiermonnikoog.nl

Kom knutselen

Bij de leestafel van Informatiecentrum Het Baken hebben de medewerkers een kleine knutsel- en koffiehoeke ingericht. Voor kinderen die van knippen en plakken houden ligt er elk seizoen een nieuw knutselpakket klaar die je ter plekke kunt maken. Je vindt er ook kleur- en doeplaten om in te kleuren of om mee naar huis te nemen. De leestafel biedt volop lectuur voor je ouders. Dus terwijl jij aan het knutselen bent kunnen zij onder het genot van een kopje fairtrade koffie of thee lekker lezen.

Oppas nodig?
Meld je aan bij Oppas op Schiermonnikoog en plaats je oproep!

KOLSTEIN

lifestyle & boeken

- lifestyle
- woonaccessoires
- souvenirs
- Schier hoodies
- eiland literatuur
- top 100 boeken
- ansichtkaarten
- speelgoed & spellen
- vliegers etc.

www.kolstein.nl

Middenstreek 38
9166 LP Schiermonnikoog
tel: 0519-532239

ik ga op vakantie en ik neem mee: bijna niets!

Want alles wat je nodig hebt, huur je bij **Linnenverhuur Schiermonnikoog!**
bedlinnen, handdoeken, theedoeken, spelletjes, speelgoed, ...

LINNENVERHUUR schiermonnikoog

Angelique de Jong • Reddingsweg 28 • 9166 PD Schiermonnikoog
+31 (0)6 52 60 81 05

www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

MET EEN GROEP NAAR SCHIERMONNIKOOG

- GROEPEN
- GEZINNEN
- KAMPEREN

WWW.GROEPENOPSCHIER.NL

voor meer informatie over onze groepsverblijven

SPRINGFIELD
vakantieboerderij-springfield.nl
0519 53 13 66

DE DUINHOEVE
duinhoeveschiermonnikoog.nl
0519 53 11 26

DE BRANDING
www.debranding.nu
0519 53 15 57

EURECA
www.eureca.nl
0519 53 14 21

DE OORSPRONG
www.deoorsprong.nl
0519 53 13 91

DE KOOIPLAATS
www.kooiplaats.nl
0519 53 13 72

ACTIEF OP SCHIERMONNIKOOG

Tennisvereniging de Hinneleup

Tijdens de vakantie een lekker potje tennissen? Of meedoen aan de eilander tennis toss? Het kan allemaal bij tennisvereniging de Hinneleup. Midden in de duinen vind je de trots van onze tennissende eilanders: tennispark de Hinneleup. Er is een gezellig clubhuis met maar liefst drie Kushion Court-banen. www.dehinneleup.nl

Fitness weekpas

Wil je tijdens je verblijf werken aan je conditie of je figuur verbeteren? Dan ben je bij Opstisport Health Club Schiermonnikoog op het juiste adres. Je bepaalt zelf wanneer je sport en hoe je traint. De fitnessruimte beschikt over verschillende cardio- en krachttoestellen waar je zelfstandig kan trainen.

Vraag je weekpas aan via www.vvvschiermonnikoog.nl

De Berkenplas

Voor (kleine) kinderen biedt de Berkenplas aan de Prins Bernhardweg een prachtig speelstrand met zwemwater. De Berkenplas maakt onderdeel uit van Speelnatuur Schiermonnikoog. Op en rond de plas vind je onder andere een trekpontje naar het eilandje, een water-

pomp, hangmatten en een houten xylofoon. Lijkt het je leuk om kano te varen? Bij de kanokiosk kan dat! Natuurlijk kun je ook heerlijk op het terras van Drink & Eethuis de Berkenplas even bijkomen van een lange wandeling.

Paardrijden

Bij Boerderij Florida aan de Reddingsweg is van alles mogelijk als het gaat om paardrijden op Schiermonnikoog. Wil je het eiland eens op een andere manier verkennen? Informeer dan naar de strand- en bosritten en huifkartochten. In de zomer kan je ook een avondrit maken. Is je kind nog te jong en onervaren voor een buitenrit? Dan is een wandelpony misschien een goed idee. Samen een route door het bos lopen terwijl je kind op de pony zit. Wil je je eigen paard of pony meenemen? Dat kan! Florida biedt stallingsmogelijkheden aan.

Meer informatie: www.paardrijdenopschiermonnikoog.nl of bel 06-41918702

Voetbalvereniging VV De Monnik

De eilander jeugd en volwassen voetballers trainen en spelen competitie bij vv De Monnik. Informeer eens naar de mogelijkheid om zelf een balletje te trappen op de velden van De Monnik, hoe u de velden kunt huren of de kinderen bijvoorbeeld samen met Lytje Willem een toernooitje kunnen spelen. Duinpad, tel. 0519-531504, www.vvdemonnik.nl

Ijsbaan 'de Halve Maan'

Wanneer Koning Winter over het eiland heerst, en de vorstperiode lang genoeg duurt om voor een stevige ijsvloer te zorgen, is er voor iedereen de mogelijkheid de schaatsen onder te binden op de ijsbaan. De ijsbaan ligt ten oosten van de Badweg, net voorbij hotel Duinzicht. Het is een historische afgraving, waarbij de grond gebruikt is om het huidige kerkhof op te hogen. In de natuurlijke omgeving kan men rondjes draaien rond het eilandje. De ijsbaan wordt gerund door de plaatselijke ijsvereniging: de oudste vereniging van het eiland. Maar deze is wel dringend op zoek naar vrijwilligers!

De vrijwilligers vegen de baan en beheeren de koek en zopie tent waar je terecht kunt voor een beker koffie, chocolademelk of een lekker stuk rookworst. Hier kun je ook je eenmalige bijdrage betalen voor het verblijf op de baan. De baan is 's avonds verlicht.

De voorbereidingen voor De Monnikenloop zijn in volle gang.

Noteer 26 maart alvast in je agenda!

Schiermonnikoger Bingo

‘Spot een fazant, zwem in de Noordzee of maak een selfie met een meeuw.’ Dit zijn een paar van de maar liefst 72 opdrachten die op de Schiermonnikoger Bingokaarten staan. Deze Bingo is geheel coronaproof en voor jong en oud. Ga samen met je gezin, familie of vrienden op pad en lever je volle bingokaart in bij Informatiecentrum Het Baken. Je ontvangt dan een prijsje. De kaarten zijn los en per set van vier verkrijgbaar in Informatiecentrum Het Baken.

Op zoek naar de Lytje Minsken

Verspreid over het hele eiland kom je op de gekste plekjes onze mini-mensjes tegen: Lytje Minsken. Ze staan meestal verdeckt opgesteld en je moet dan ook echt heel goed kijken, want ze zijn niet veel groter dan het topje van je pink! Hebben jullie ze al gespot? Doe mee met de enorme speurtocht naar deze nieuwe piepkleine bewoners van Schiermonnikoog. Wil jij een overzicht mét hints van alle 52 plekken? De route is verkrijgbaar bij Informatiecentrum Het Baken. Leuk om in je eentje, met het hele gezin of met vrienden te doen.

Langlaufen

De winters zijn over het algemeen niet meer zo heel wit, maar als er dan sneeuw ligt kan er gelanglauft worden! De kilometerslange fiets- en wandelpaden zijn uitermate geschikt voor een sprookjesachtige langlauftocht. Neem je eigen ski's mee en ervaar het ultieme wintersportgevoel in eigen land. Hoe leuk zou het zijn om een glas glühwein te drinken na afloop van een mooie tocht?!

Schiermonnikoog, charme in ieder jaargetijde...
Reis met ons mee!

Een eiland met een gevarieerd landschap,
uitbundige plantengroei en rijke vogelstand.
Een paradijs voor fietsers en wandelaars.

Wij verzorgen de overtocht, gegarandeerd en
veilig, met moderne veerboten en watertaxi's.
Al ruim 100 jaar en bovenal met toegewijde
medewerkers. Want wij zijn trots, natuurlijk
op Schiermonnikoog! En op ons bedrijf.

WAGENBORG PASSAGIERSDIENSTEN
Reeweg 4, 9163 GV Nes Ameland

0900 - 9238
(€ 0,70 / per gesprek)

+31 854 011 008
(vanuit buitenland)

www.wpd.nl

DE HALTE
REEWEG 4
SCHIERMONNIKOOG
Tel. 0519 531256
E-mail: info@schiermonnikoog-horeca.nl

- * Patat & Snacks
- * Burgers & broodjes
- * Menu's & Salades
- * IJs & Drinks
- * Eigen bezorgdienst
- * Cateringen
- * Hét adres voor groepen

Schiermonnikoog.com

**Je kent het wel. Dat moment dat de boot afvaart
van het vasteland. Dag alledag.**

**Hallo eilandgevoel. Wij zijn Schiermonnikoog.com.
Een online platform voor huurders en verhuurders
die een zorgeloze vakantie op
Schier willen ervaren of aanbieden.**

Liefs
Rink & Inas

It Aude Kolonyhûs

**Comfortabele en bijzonder ingerichte
appartementen en groepsaccommodaties
(met oa privé buiten- jacuzzi)**

**Midden in de duinen halverwege de Badweg
Tussen dorp en strand**

www.itaudekolonyhus.nl

Badweg 67a, Schiermonnikoog 0595-764444

NIEUW

SchierGeluk

**10
persoons**

VAKANTIEVILLA

- Ruim en comfortabel • Modern en luxe ingericht
- Sauna & Wellness • Ideaal gelegen • Veel privacy

*Uniek gelegen op een duin
aan de rand van het dorp.
SchierGeluk is een modern
en sfeervol huis, geschikt voor
max.10 pers. Het grote huis
heeft 3 verdiepingen, een grote
woonkeuken, 3 badkamers en
een grote woonkamer met een
prachtig uitzicht.*

*Zomers perfect,
's winters ideaal
Wilt u met uw (klein-)
kinderen, familie of
vrienden genieten op het
prachtige Schiermonnikoog,
dan zal SchierGeluk uw
verwachtingen overtreffen.
Het huis ligt vrij, met een
grote omheinde tuin rondom.
Er zijn meerdere terrassen
en een heerlijke overdekte
loungehoek.*

VAKANTIEVILLA
SchierGeluk

Zandpad 2, Schiermonnikoog

www.schiergeluk.nl Peter Reilman 06 1412 1416

WINKELEN

De openingstijden van de winkels zijn duidelijk zichtbaar aangegeven op de winkeldeuren.

Bakkerij Donders

Middenstreek 12, tel. +31 (0)519-531265
www.bakkerijdonders.nl

Boekhandel Kolstein

Middenstreek 38, tel. 0519-532239
www.kolstein.nl

Drogisterij en kledingwinkel Streek 56

Langestreek 56 , tel. 0519-531962
www.streek56.nl

Eetwinkel Vrouwe Jakoba

Badweg 4, tel. 0519-531173
www.vrouwejakoba.nl

Lifestylewinkel Kleur aan Zee

Langestreek 17, tel. 0519-531033
www.kleuraanzee.nl

Kledingwinkel Schier Fashion

Middenstreek 29, tel. 0519-531293

Kado en woonwinkel 'T Wente

Langestreek 64, tel. 06-17252628
www.t-wente.nl

Pottenbakkerij Hjirre

Middenstreek 27
www.aleidablom.exto.nl

Snoepwinkel 't Peperhúsjen

Middenstreek 42, tel. 0519-531158
www.peperhusjen.nl

Supermarkt SPAR Brunekreef

Middenstreek 2, tel. 0519-531254
www.sparbrunekreef.nl

Doe-het-zelf winkel Dijkstra

Noorderstreek 26, tel. 0519-531762
www.bouwenopschier.nl

Kwekerij De wilde Akelei

Reeweg 3a, tel. 06-24500485
www.dewildeakelei.nl

Shop Het Baken

Reeweg 9 , tel. 0519-531233
www.vvvschiermonnikoog.nl

Lytje Kleur aan Zee

Reeweg 8
www.kleuraanzee.nl

Wijnwinkel Moody's

Middenstreek 29, tel +31(0)6-12336067
www.de4dames.nl

Van Schier Kaas & delicatessen

Reeweg 5
www.vanschier.nl

DIJK ocean store

Nieuwestreek 7, tel. 0519-251865
www.dijkoceanstore.nl

FIETS- & WANDELEILAND

Wandelen met de route-app van Natuurmonumenten

Wandelen door de natuur geeft je een groot vrijheidsgevoel en daar word je gelukkig van. In de route-app van Natuurmonumenten (Natuur Routes) kun je routes downloaden en zelf op pad gaan door de natuur van Nationaal Park Schiermonnikoog. In de app vind je zes verschillende wandelroutes met informatie over de natuur en cultuur van het eiland. Je vindt er ook korte wandelingen die met kleine kinderen het hele jaar door goed te lopen zijn. Voor de echte wandelaars is er een 10km lange winterwandeling. Deze route brengt je langs de mooiste plekken in de duinen, op het strand en in het bos.

Sander-Auke Boerema Bankjespad

De banken die verspreid over het eiland staan, kun je nu in 1 wandel- en fietsroute terugvinden. De route is opgesplitst in 4 delen met verschillende afstanden. In totaal is de route 33 kilometer. Het Sander-Auke Boerema Bankjespad is te koop bij de balie van Het Baken. De route is vernoemd naar Sander-Auke. Boven op het duin, bij de strandopgang aan het Westerhofpad staat een bankje ter nagedachtenis aan hem. Een plek waar zijn ouders graag komen om hun zoon te gedenken. Via dit pad liepen ze als gezin zo graag samen het strand op. Met grote dank aan de familie Mulder voor het samenstellen van de route.

Blauwe boekje

Waar de liefhebber van genealogieën bij het 'Blauwe boekje' vooral denkt aan families die de afgelopen 150 jaar (of langer) een vooraanstaande rol hebben gespeeld in de Nederlandse samenleving, daar denken wij op Schiermonnikoog vooral aan Wandelen & Fietsen! In dit 66 pagina's tellende boekje staan 9 prachtige wandel- & fietsroutes door de natuur en in het dorp beschreven, variërend van 3 tot meer dan 20 kilometer. Bij elke routebeschrijving vind je een kaartje waarin de route is ingetekend, wel zo makkelijk! Ook vind je uiteraard achtergrondinformatie over het gebied waarin je wandelt of fietst. Het Blauwe boekje is verkrijgbaar aan de balie van Het Baken.

Meer:

Plattegronden

Eilander Taalroute

Rode boekje

Bunkerroute

Fietstocht

In en om het dorp

Sportieve wandeling

Maak je eigen wandelschema en gebruik deze drie routes van respectievelijk 10, 15 en 20 km. Je kan het rustig aan doen en onderweg af en toe even stoppen voor een goede lunch, koffie of meer. Maar je kan deze routes ook gebruiken om te trainen en te werken aan je conditie. In dat geval dus gewoon lekker doorstappen en genieten van alle prachtige vergezichten die je onderweg tegenkomt! Haal de routes aan de balie van Informatiecentrum Het Baken.

Op Pad Schiermonnikoog

Ontdek Schiermonnikoog samen met Op Pad. Bestel en ontvang een katoenen tasje gevuld met een interactieve fietsroute en lokale lekkertijen en jij fietst, ontdekt en geniet. *Meer info:*
www.oppadschiermonnikoog.nl

*Dépliant touristique disponible
Information booklet available
Informationsbroschüre erhältlich*

HAAL JE HART OP IN DE NATUUR!

Steun Natuurmonumenten

Alsjeblieft

Vanaf €3,00 per maand of €32,50 per jaar help je niet alleen de natuur, maar krijg je ook:

- ✓ Het prachtige boek 'Beleef de natuur' met 80 verrassende tochten door heel Nederland, inclusief tips van de boswachter.
- ✓ Elk kwartaal het mooie en uitgebreide magazine Puur Natuur.
- ✓ Tot 30% korting op activiteiten, excursies en cadeaus in de webshop van Natuurmonumenten.
- ✓ Alle wandel- en fietsroutes van Natuurmonumenten in de route-app op je mobiel.

SPAR BRUNEKREEF Schiermonnikoog

De complete supermarkt met een uitgebreid assortiment verse producten, bio producten en veel meer

www.sparbrunekreef.nl
Tel: 0519-531254
Middenstreek 2 Schiermonnikoog

Mijn buurt, mijn Spar. SPAR

Schiermonnikogervishandel

Voor onder andere diverse verse- en gebakken vis, plates, schalen en uiteraard de Hollandse nieuwe!

U vindt ons onder de witte toren in het dorp
www.schiermonnikogervishandel.nl | noorderstreek 38, 9166 NR | 0519 531743 | vishandel.schier@knid.nl

Het Dorpshuis Schiermonnikoog

- zalen voor 20-200 pers.
- congressen
- bioscoop
- video installatie
- geluidsinstallatie
- ringleiding systeem
- bar
- recepties
- vergaderingen
- feestzaal
- cursusruimte

Voor activiteiten in en uit alle richtingen
Telefoon 0519-531456 • info@dorpshuisschiermonnikoog.nl • www.dorpshuisschiermonnikoog.nl

Eilander Balg Expres

Unieke strandrit naar de oostpunt van het eiland: de Balg

reserveren en vertrek bij het bezoekerscentrum

VEER & BUSDIENST

Veerdienst

Tickets

Tickets zijn online verkrijgbaar via www.wpd.nl. Ook kun je bij het havenkantoor in Lauwersoog terecht voor je bootkaartje. Wanneer je reist met Wagenborg Passagiersdiensten koop je altijd een retour. Voor (eventuele) fietsen dien je een apart ticket te kopen.

Groepskorting

Voor gezelschappen van 15 personen of meer geldt een groepskorting van 10% wanneer je minimaal een dag van tevoren reserveert via 0900-9238 (€ 0,70 per gesprek) en de groep de overtocht gezamenlijk maakt.

Sneldienst

Dagelijks, volgens een vaste dienstregeling, met de sneldienst in 20 minuten aan de overkant. Je betaalt een toeslag op je vervoersbewijs voor de veerdienst. Dit regel je gemakkelijk online via www.wpd.nl. De sneldienst is alleen toegankelijk voor personen. Fiet-sen kunnen niet mee aan boord.

SCHIERMONNIKOOG > LAUWERSOOG					
MAT/MZA	07:30	10:30	13:30	16:30	19:30
ZO-ENFEESTDAGEN		10:30	13:30	16:30	19:30

LAUWERSOOG > SCHIERMONNIKOOG					
MAT/MZA	06:30	9:30	12:30	15:30	18:30
ZO-ENFEESTDAGEN		9:30	12:30	15:30	18:30

De vaartijd is circa 45 minuten.
Voor actuele informatie kijk op www.wpd.nl

Wagenborg Passagiersdiensten B.V.
Kantoor Lauwersoog
Zeedijk 9 9976 VM Lauwersoog

BMS Watertaxi

 Bos Marine Services (BMS) vaart in principe 24 uur per dag, al geldt er wel een duurder tarief tussen 21:00 en 07:00 uur.

Het opstappunt op Lauwersoog is de drijvende steiger naast de overdekte parkeergarage op Lauwersoog. Op Schiermonnikoog stap je op de steiger op de Veer-dam aan boord van de BMS Watertaxi.

Info en boekingen:
tel. 0519 - 34 94 22 of via info@bms-bv.com

In verband met Corona is het op dit moment verplicht een mondkapje te dragen tijdens de overtocht. Deze dienen de passagiers zelf mee te nemen.

Busdienst

 Arriva verzorgt de vaste lijndienst op Schiermonnikoog, ook voor groepen. De bussen staan bij aankomst van iedere veer-boot gereed om je naar je vakantieadres te brengen. Bij de buschauffeur kun je speciale eiland-retour-kaarten kopen. Voor groepen is het mogelijk een gezelschapskaart te kopen.

BUSDIENST NAAR DE VEERBOOT	
Halte	Vertrek voor afvaart
Strandhotel, Badweg	40 min.
Lange- en Middenstreek	35 min.
Reeweg en Heerenweg	30 min.

LET OP: ook op Schiermonnikoog hanteert Arriva de landelijke richtlijnen m.b.t het coronavirus.

Arriva
Oosterreeweg 2, 9166 PE Schiermonnikoog
tel. 0519-531360
schiermonnikoog@arriva.nl

REDERIJ WAGENBORG

Je vakantie begint al op Lauwersoog! In ongeveer 45 minuten brengt Wagenborg Passagiersdiensten B.V. je naar het eiland.

De schepen zijn voorzien van alle comfort, en ook voor minder validen goed toegankelijk. Aan boord vind je buffetten waar je terecht kunt voor een vers kopje koffie, broodje, soep of een andere versnapering. Ook is er WiFi aan boord en lees je in deze informatiekrant of op de televisieschermen wat je allemaal kunt verwachten op het eiland.

PRAKTISCH

Bagage

Je mag als passagier of fietser maximaal 30 kilo handbagage aan boord meenemen. In de praktijk houdt dit in dat je zelf je bagage in één keer door de kaartcontrole moet kunnen dragen. Onder handbagage worden uitsluitend koffers, tassen, plun-jezakken en rugzakken verstaan. Kisten, gereedschappen en dergelijke vallen hierbuiten. Je handba-gage kun je na het passeren van de kaartcontrole in de bagagewagens plaatsen. Let op: de bagageruimte is beperkt en kan niet worden gereser-veerd.

TAXI OP HET EILAND

Us Eilaun Taxi

www.useilauntaxi.nl
tel. 0519-531010

Ode aan de kustverdedigers

Jelle Woudstra, destijds al de dorp-somroeper van Schiermonnikoog, opperde zo’n twintig jaar geleden het idee om een meerpaal te plaat-sen met daarop de hoogste water-standen ooit gemeten op Schier-monnikoog. De gasten van het eiland zouden hierdoor meer gevoel krijgen bij het gebied, de getijden en de unieke plek van deze veerdam.

Transport

Wil je meer dan 30 kilo bagage mee-nemen, groepsbagage regelen, of je bagage van thuis tot aan je vakantie-verblijf laten vervoeren? Neem dan contact op met de eilander trans-portbedrijven:

Ridder en de Vries Transporten

tel. 0519-531851
www.rdvtransport.nl

Visser Transport

tel. 0519-349999
www.visserlauwersoog.nl

Taxi Drent

www.taxidrent.nl
tel. 0519-531400

Helaas is Jelle Woudstra deze winter op 62e-jarige leeftijd overleden.

ROUTE

Per auto

Lauwersoog ligt aan de autoweg N361. Rij je via Leeuwarden, volg dan de route Dokkum/Lauwers-oog. Via Groningen ga je vanaf de ringweg richting Winsum naar Lauwersoog.

Per bus of trein

Reis je met het openbaar vervoer? Raadpleeg dan [ov9292 \(9292.nl\)](http://ov9292.nl).

Parkeren

Schiermonnikoog is een autoluw eiland. Dit betekent dat auto’s, motoren en andere gemotoriseerde voertuigen van bezoekers niet wor-den toegelaten zonder ontheffing van de gemeente Schiermonnikoog. Bij de haven van Lauwersoog, vlak bij de boot, vind je ruime parkeerter-reinen.

Wagenborg Veerbootcafé

Geef uw mening en maak uw wen-sen kenbaar tijdens het Veerboot-café! Kijk voor meer informatie op www.vvvschiermonnikoog.nl

Wist je dat...

De pestvogel de enige vogel is die de besjes van de Gelderse roos lust?

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Volop aandacht voor de vogels op Schiermonnikoog

Schiermonnikoog staat sinds jaar en dag bekend als een bijzonder vogelrijk gebied. “Dat komt onder andere door het gebrek aan landroofdieren en een overvloed aan voedsel, zoals wormen en krabben”, vertelt Erik Jansen, boswachter ecologie bij Natuurmonumenten. Een inventarisatie van de broedvogelstand laat zien dat het voor veel vogels ook in 2021 goed toeven was op Schiermonnikoog. Voor andere vogels is het een moeilijker jaar geweest.

Rusten en broeden

“Het is belangrijk dat Schiermonnikoog een goede rust- en broedplek is voor wadvogels. Inventarisaties als deze helpen om te bekijken waar actie nodig is”, vertelt Jansen. Uit de inventarisatie blijkt dat de lepelaar, één van de meest prominente soorten op het eiland, een topjaar achter de rug heeft met een record aan paren. Ook het aantal grauwe ganzen en nijlganzen nam toe. “Dit past in het landelijke beeld. Deze vogels profiteren van de verruiging van de natuurgebieden”, stelt Jansen. Ook de eider, een grote eend, doet het verrassend goed dit jaar. Dat is goed nieuws, want de afgelopen jaren waren voor de eider weinig succesvol. De kleine mantelmeeuw, die op Schiermonnikoog het meest voorkomt van alle broedvogels, zit na een eerdere dip weer in de lift.

Aandacht voor eilandvogels

“Al met al ziet het er voor veel vogels goed uit”, vertelt Jansen. Ook het aantal struweelvogels op de kwelder neemt toe. Dat heeft waarschijnlijk te maken met een toename van het aantal bomen en struiken die daar groeien. Aan de andere kant zijn er een aantal vogelsoorten die de komende tijd aandacht nodig hebben, zoals de wulp. Er zijn steeds minder van deze bedreigde diersoort te vinden op Schiermonnikoog.

Op de kwelder zijn dit jaar geen broedende strandplevieren, bontebekplevieren, kluten, visdieven en noordse sterns gezien. Volgens Jansen is dat ontluisterend te noemen, want dit zijn juist typische eilandvogels.

Veranderende natuur

De stand van de verschillende vogelsoorten wordt sterk beïnvloed door de kwaliteit van de natuur op Schiermonnikoog. Bovendien zorgt toename van het toerisme ervoor dat strandbroeders zoals plevieren in de verdrukking komen. Zijn er voldoende rust- en broedplaatsen beschikbaar? “We zien dat de natuur op het eiland verandert. Als we ook in de toekomst van de mooie Schiermonnikoogse natuur willen genieten, moeten we actie ondernemen”, vindt Jansen. Eén van de projecten waarmee op dit moment al aan behoud en verbetering van de natuur wordt gewerkt is Wij&Wadvogels.

Wij&Wadvogels

Wij&Wadvogels is een Wadden-breed project met ongeveer 25 deelprojecten. Eén van die deelprojecten vindt plaats op Schiermonnikoog. Het doel is om meer broed- en rustplekken voor wadvogels te realiseren, net als verantwoorde voorzieningen om de vogels te bekijken.

Baltsende visdiefjes

Lepelaarkolonie op de Oosterkwelder

Op Schiermonnikoog werken Natuurmonumenten, Nationaal Park Schiermonnikoog, Vogelbescherming Nederland, gemeente Schiermonnikoog, provincie Fryslân, Wetterskip Fryslân en Rijkswaterstaat samen aan deze doelen. “De afgelopen tijd hebben we op verschillende manieren ideeën opgehaald bij eilanders, bezoekers, vogelaars en vrijwilligers. Zo hebben we excursies naar de Westerplas en de jachthaven georganiseerd.”, vertelt Jansen. “Dat heeft veel informatie opgeleverd, die nu is verwerkt in een conceptplan.”

Reflectiebijeenkomst

Op 10 november zijn in De Stag op Schiermonnikoog de conceptplannen voor het project Wij&Wadvogels gepresenteerd. Tijdens de bijeenkomst konden de deelnemers in de zaal of online vragen stellen en reageren over de conceptplannen. Je kunt de bijeenkomst terugkijken op het YouTube kanaal van Nationaal Park Schiermonnikoog. Meer informatie over het project vind je op de website van Nationaal Park Schiermonnikoog onder “Nieuws”.

Wil je graag op de hoogte blijven van alles rond Wij&Wadvogels op Schiermonnikoog? Stuur dan een e-mail naar c.borras@natuurmonumenten.nl.

Vuurwerkvrij Nationaal Park Schiermonnikoog

Elk jaar op oudejaarsavond barst het vuurwerkspektakel los in Nederland. Vuurpijlen, fontein en draaiers schieten van alle kanten de lucht in, vergezeld door het geknal van donderslagen en Chinese rollen.

Vuurwerk en natuur gaan helaas niet samen. Van huisdieren is bekend dat ze angstig kunnen reageren op vuurwerk. Hoe wilde dieren op vuurwerk reageren is minder goed bekend. Maar op radarbeelden van het KNMI is elk jaar goed te zien dat vogels er hinder van ondervinden. In paniek kiezen miljoenen vogels tijdens het oudjaarsvuurwerk

het luchtruim. Pas een uur na dat het vuurwerkfeest in Nederland is afgelopen strijken de vogels weer neer. Dat is in de winter, als vogels zuinig moeten omgaan met hun energie, erg belastend.

De afgelopen jaren is het Natuurmonumenten opgevallen dat er steeds meer vuurwerk afgestoken wordt in het natuurgebied op Schiermonnikoog. In januari 2020 hebben de boswachters veel vuurwerkresten op moeten ruimen in het speelbos, in bunkers, bij de strandopgangen en zelfs midden in de duinen. Ook bleken er vuilnisbakken, bordjes en banken in de natuur te zijn vernield. Een behoorlijke kostenpost, die veelal niet op de veroorzakers is te verhalen.

Nationale Parken zijn stiltegebieden met hoogwaardige natuur. Het zijn geen geschikte plekken voor het afsteken van vuurwerk! In de kerstvakantie en met oud en nieuw houden Natuurmonumenten en de politie extra

toezicht in het Nationaal Park. Er zal ook gehandhaafd worden. We roepen iedereen op om de regels te respecteren en het Nationaal Park vuurwerkvrij te houden, dit jaar én alle volgende jaren.

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Amerikaanse immigranten op het strand

Op het Schiermonnikoogse strand zijn eigenlijk altijd wel ‘scheermesjes’ te vinden. De officiële naam van deze schelp is Amerikaanse zwaardschede. Amerikaanse zwaardschedes komen oorspronkelijk voor langs de kust van de Verenigde Staten en Canada.

Ze zijn in Europa terecht gekomen met ballastwater van schepen. Vanaf de jaren '80 komen ze langs de Nederlandse kust voor. Amerikaanse zwaardschedes zijn niet zo kieskeurig en vestigen zich zowel in diep water als in ondiep kustwater. Mede daarom hebben ze zich heel snel over Europa verspreid. Omdat ze ook vlakbij de kust in groten getale voorkomen, spoelen ze soms massaal aan.

Net als veel andere tweekleppige schelpdieren leven Amerikaanse zwaardschedes ingegraven in de zeebodem. Maar waar de meeste tweekleppigen het liefst hun hele leven op dezelfde plaats in de zeebodem blijven wonen, zijn de zwaardschedes heel beweeglijk. Ze kunnen zich razendsnel opnieuw ingraven in de bodem, en ze kunnen zelfs zwemmen! Als ze worden losgespoeld door de golven of als de omstandigheden niet goed meer zijn, graven ze zich gewoon uit en gaan ze op zoek naar een betere plek.

Amerikaanse zwaardschede

Strandgaper

Strandgapers zijn juist alles behalve beweeglijk. Ze zitten zo diep in de zeebodem ingegraven dat ze zich niet meer kunnen verplaatsen of opnieuw ingraven. Omdat een strandgaper heel diep in de bodem leeft, heeft hij een erg lange sipho nodig. Door die sipho stroomt zeewater, waar het schelpdier zuurstof en voedingsstoffen uit filtert. De sipho van een strandgaper is zo lang, dat het schelpdier niet helemaal in zijn eigen schelp past. De schelp staat dus altijd een beetje open, hij ‘gaapt’.

Ook strandgapers komen oorspronkelijk langs de Amerikaanse kust voor en zijn door menselijk toedoen aan onze kant van de oceaan beland. Maar dat is veel langer geleden gebeurd dan met de scheermesjes. Uit onderzoek is namelijk gebleken dat de strandgaper vanaf de dertiende eeuw in Europa voorkomt. Dat betekent dat de schelp hoogstwaarschijnlijk tijdens de tochten van de Vikingen vanuit Noord-Amerika naar Europa gekomen is! Waarschijnlijk gebruikten de Vikingen de strandgapers als proviand voor onderweg, want strandgapers zijn goed eetbaar.

Hoogwater in de winter

De inwoners van Schiermonnikoog leven van nature met het getij. Het getij verloopt volgens een vast ritme. Twee keer per dag is het laagwater. Na laagwater is het vloed: het water stijgt. Ruim zes uur later is het hoogwater. Vervolgens is het eb: het water zakt.

Ruim zes uur later is het dan weer laagwater. Tussen twee laagwaters verstrijkt iets meer dan twaalf uur. Vlak na volle maan en vlak na nieuwe maan is het springtij. Het hoogwater is dan hoger dan gemiddeld, en het laagwater lager.

Soms is het getij extremer dan gewoonlijk. Dat komt doordat harde wind het getijdenefect versterkt. Zulke extremen komen vooral voor in de koude wintermaanden. In de winter heeft de wind namelijk meer effect dan in de zomer. Dat heeft te maken met de luchtdichtheid. Als het warm is, bevat een kubieke meter lucht minder deeltjes dan als het koud is. In de winter bevat dezelfde

kubieke meter lucht dus meer deeltjes: de luchtdichtheid is groter. Hierdoor heeft de wind meer vat op het water. Bij dezelfde windkracht wordt het water hoger opgestuwd. Daarom komt extreem hoogwater in de winter vaker voor.

Ook de windrichting speelt een rol. Bij noordwestenwind wordt het water in de Waddenzee extra hoog opgestuwd omdat de wind vanuit de Noordzee het water in de Waddenzee blaast. Bij springtij in de winter in combinatie met harde wind uit het noordwesten ontstaat extreem hoogwater. Zeewater overstroomt dan de kwelders en staat hoog tegen de dijk. Het schelpenpad richting de Kobbeduinen kan onder water komen te staan en soms kan de veerboot niet aanleggen omdat de veerdam door het zeewater wordt overspoeld.

Ook extreem laagwater komt voor. Als de wind uit het oosten waait, blaast hij het water juist de Waddenzee uit. Een enkele keer zakt het water in de Waddenzee hierdoor zo laag dat de veerboot rond laagwater niet kan varen. Delen van de vaargeul staan dan vrijwel droog.

Wist je dat...

Je op SchitterendSchiermonnikoog.nl kunt meepraten over het beheer in het Nationaal Park?

NATIONAAL PARK SCHIERMONNIKOOG

Vieze bessen

In het najaar zie je in de duinen overal struiken met bessen. De struiken zitten vaak vol met lijsters en spreeuwen die zich tegoed doen aan dit feestmaal. In de winter zijn al die bessen dan ook al lang op. Maar er is een struik die ook in de winter nog bessen draagt: de Gelderse roos.

De besjes van de Gelderse roos zijn glanzend rood en zien er van een afstandje heel smakelijk uit. Als je dichterbij komt, merk je waarom de vogels deze besjes niet eten. Ze stinken namelijk naar hondenpoep! Vogels hebben ook smaak, en deze vieze bessen lusten ze echt niet. Er is maar een vogelsoort die wel graag besjes van de Gelderse roos eet: de pestvogel. In winters dat er veel pestvogels op het eiland zijn, worden de stinkende bessen wel opgegeten.

Voor mensen zijn de bessen van de Gelderse roos licht giftig. Alleen als je ze gekookt hebt, kun je ervan eten. Meestal wordt er gelei van gemaakt. Met een flinke hoeveelheid suiker erbij om de bittere smaak kwijt te raken...

Gelderse roos

Voor vogels zijn de bessen van de Gelderse roos wel vies, maar niet giftig. Dat geldt voor veel meer bessen: ze zijn voor mensen wel giftig, maar voor vogels niet. Dat heeft te maken met het verschil in spijsvertering tussen mensen en vogels. Het gif van bessen zit meestal in

de pit. Mensen hebben veel meer maagzuur in hun maag dan vogels, waardoor bessen helemaal verteerd worden, inclusief de pit. Het gif uit de pit komt vrij, en de mens die de bessen heeft opgegeten wordt ziek. In een vogelmaag wordt alleen het vruchtvlees verteerd; de pit

poepen vogels intact weer uit. De vogel merkt dus niks van het gif in de pit. En de struik heeft er ook voordeel bij, want zijn zaden worden door de vogels verspreid.

Winter op het wad

In de zomer krioelt de Waddenzee letterlijk van het leven, maar in de winter is het er een stuk rustiger.

Veel dieren zijn vertrokken, en de dieren die er nog wel zijn hebben zich verstopt. Op het wad kan het namelijk behoorlijk koud worden, omdat het ondiepe Waddenzeewater veel sneller afkoelt dan het diepe water van bijvoorbeeld de Noordzee. Krabben en garnalen, die in de zomer in alle wadgeultjes te vinden zijn, trekken in de winter weg uit het ondiepe water. De krabben gaan naar de diepe geulen van de Waddenzee. De garnalen verlaten de Waddenzee zelfs helemaal en overwinteren in de warmere Noordzee.

De vele bodemdieren van het wad kunnen natuurlijk niet zomaar even naar de Noordzee verhuizen in de winter. Zij zullen moeten zien te overleven op het koude wad. De meeste bodemdieren graven zich in de winter extra diep in om de kou te ontvluchten. Zeeduidzenden kunnen in de winter wel 60 cm diep in de wadbodem zitten! Kokkels gebruiken weer een andere truc: zij maken een stofjes aan die als antivries werken. Dan kan het zeewater door hun schelp blijven stromen en kunnen ze er zuurstof en voedingsstoffen uit blijven filteren. Alle bodemdieren zetten in de winter hun stofwisseling op een laag pitje. Zo proberen ze het vol te houden tot het voorjaar weer aanbreekt.

Steentjesomkeerder

De steenloper is een schattig steltloperkje dat je in de winter veel ziet op Schiermonnikoog.

Met hoog water zitten ze meestal op de stenen onderaan de dijk of op het dammetje langs de jachthaven, en doen daarmee hun naam eer aan. Met laag water scharrelen steenlopers over het wad om voedsel te zoeken.

Dat voedsel zoeken doen steenlopers op een heel kenmerkende manier: ze keren alles wat ze tegenkomen om. Zo zie je ze vaak langs de dijk aan stukjes zeewier peuteren en onder steentjes kijken. Ze eten de kleine diertjes die daar onder verscholen zitten. In het Engels heet de steenloper ‘turnstone’, misschien wel een nóg toepasselijker naam.

Steenloper

ACTIVITEITEN

Activiteiten in het Nationaal Park

Bij informatiecentrum Het Baken kun je terecht voor een keur aan excursies op Schiermonnikoog. Je kunt meedoen met verschillende natuurexcursies, alles over het dorp horen tijdens de culturele dorpswandeling, luisteren naar sprookjes bij het haardvuur en nog veel meer.

Vanzelfsprekend houden we ons aan de richtlijnen van het RIVM. Hierdoor zien de activiteiten er soms anders uit dan je gewend bent.

Het precieze excursieprogramma vind je in de Lytje Pole agenda en op de websites van VVV en Natuurmonumenten.

Surf naar www.natuurmonumenten.nl of naar www.vvvschiermonnikoog.nl/agenda. Op de website kun je ook meteen kaartjes kopen.

Sterrenwandeling

Duisternis is tegenwoordig een schaars goed, zeker in een dichtbevolkt land als Nederland. Toch zijn er ook in ons land plekken waar het nog echt donker wordt. Schiermonnikoog is een van die plekken. In een heldere nacht kun je hier bijvoorbeeld heel mooi de Melkweg zien. Tijdens de sterrenwandeling kom je van alles te weten over sterren en planeten, de maan, het Melkwegstelsel en andere fascinerende hemelverschijnselen. Bij helder weer besteden we uiteraard veel aandacht aan de sterrenbeelden die op dat moment te zien zijn, maar ook bij bewolkt weer is deze wandeling door de duisternis beslist de moeite waard.

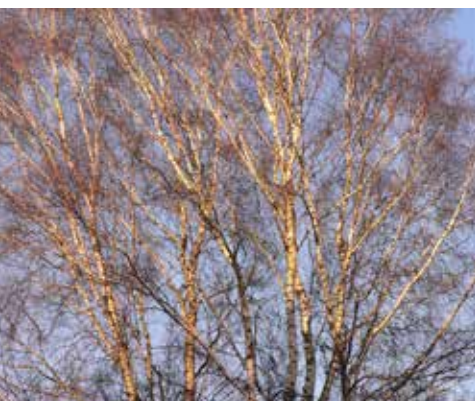
Vrijwilligerswerk in de natuur

De afgelopen jaren zijn de duinen op Schiermonnikoog steeds verder dichtgegroeid met duindoorns, elzen, meidoorns en berken. Daardoor stuiven de duinen op Schiermonnikoog steeds minder. De konijnen die de duinen altijd begraasden zijn door dodelijke ziekten vrijwel verdwenen. Ook zit er tegenwoordig veel stikstof in de lucht waardoor zaailingen nog harder groeien. Daardoor krijgt de oorspronkelijke duinflora het steeds moeilijker en wordt met uitsterven bedreigd. Eén ochtend per maand helpen vrijwilligers van Natuurmonumenten met duinonderhoud. Iedereen werkt op zijn eigen tempo en ook als je fysiek niet zo sterk bent is er genoeg nuttigs te doen. Ben je op bezoek op het eiland en wil je ons helpen met duinonderhoud dan ben je van harte welkom!

Winterwad

Goed ingepakt en op laarzen kun je ook in de winter prima het wad op. Honderd jaar geleden werden er zelfs wadloopijstochten over het ijs van en naar het eiland aangeboden! Tijdens deze excursie loop je vanaf de Jachthaven een stuk op het wad. Onderweg vertellen we hoe de vele dieren van de Waddenzee de winterkou trotseren. Welke dieren trekken weg in de winter, en welke kunnen we nog vinden? Ga mee met deze bijzondere tocht en ervaar het wad in de winter.

Duin- en boswandeling

Afwisseling is het sleutelwoord tijdens deze kennismaking met de duinen en bossen ten noordoosten van het dorp. Tussen jongere en oudere duinen, tussen naald- en loofbos, tussen natte en droge gebieden. Ontdek de rijke planten- en dierenwereld van Schiermonnikoog en luister onderweg naar verhalen over een Duitse graaf, noord- en zuidhellingen, heksenbezems, konijnen, hazen en nog veel meer.

Braakballen pluizen

Wat eet een uil eigenlijk?! Als je dat wel eens wilt zien, kun je braakballen komen pluizen bij informatiecentrum Het Baken op Schiermonnikoog. Zo krijg je precies te zien welke dieren er op het menu staan van de ransuil en de kerkuil. Ook leer je waarom een uil geruisloos kan vliegen en waarom hij zo goed kan horen.

Naar het strand

Naar het strand is een doe-het-zelf activiteit voor gezinnen, speciaal ontwikkeld tijdens de coronapandemie. Je struint met je eigen gezin over het strand en doet onderweg allerlei leuke opdrachten waardoor je spelenderwijs van alles ontdekt over de natuur. Je krijgt je eigen netje en met een mooie zoekkaart probeer je te achterhalen wat je hebt gevangen. Ook leer je van alles over eb en vloed en de wind én maak je je eigen kunstwerk!

Vogelwandeling

Wat vliegt daar en wat fluit daar? Te voet doorkruisen we de verschillende landschappen van Schiermonnikoog, met elk zijn eigen soorten vogels. Eenden in de Westerplas, ganzen in de polder en steltlopertjes op het wad. En wat dacht je van de kbv'tjes in het dorp? Wat dat precies inhoudt, ontdek je tijdens de vogelexcursie.

Informatiecentrum Het Baken
Reeweg 9
0519-531233

Nationaal Park
Schiermonnikoog

Nationaal Park Schiermonnikoog
info@np-schiermonnikoog.nl
www.np-schiermonnikoog.nl

 @NationaalParkSchiermonnikoog
 @np_schiermonnikoog

VVV Schiermonnikoog
info@vvvschiermonnikoog.nl
www.vvvschiermonnikoog.nl

 @Schiermonnikoog
 @vvvschiermonnikoog

Natuurmonumenten Schiermonnikoog
hetbaken@natuurmonumenten.nl
www.natuurmonumenten.nl

 @Schiermonnikoog-
Natuurmonumenten

Informatiecentrum Het Baken

Sinds mei 2021 heten Natuurmonumenten en VVV Schiermonnikoog je van harte welkom in Informatiecentrum Het Baken, jouw startpunt om het eiland Schiermonnikoog goed te leren kennen.

Het Baken is dé plek voor het boeken van (natuur-) excursies, activiteiten en accommodaties. Natuurlijk kun je er ook terecht voor algemene informatie over Schiermonnikoog met haar rijke cultuurhistorie, authentieke bezienswaardigheden en prachtige flora en

fauna van het Nationaal Park. In de tentoonstelling maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van het Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Sta oog in oog met zeehond en lepelaaar, bewonder de sterrenhemel boven het eiland, bestudeer de unieke flora en fauna en ervaar de seizoenen op Schiermonnikoog. Niet te missen zijn de grote maquette van het eiland en de vertrek- en aankomsttijden van vogels; Schiermonnikoog is immers dé hotspot

voor vogelliefhebbers. Ook vind je in de winkel van Het Baken Wadden- en streekproducten, souvenirs, speurtochten en de mooiste wandel- en fietsroutes van Schiermonnikoog.

Laat je in het nieuwe informatiecentrum inspireren over de unieke natuur van het Nationaal Park en ervaar het eilandgevoel. Het team van Natuurmonumenten en VVV staan er met veel expertise en plezier voor je klaar.

MEDEWERKER IN DE KIJKER

Cynthia Borrás

Boswachter Communicatie & Beleving

Cynthia Borrás kwam 16 jaar geleden voor haar studie Biologie aan de universiteit van Lille in Frankrijk, naar Schiermonnikoog. Ze kwam stagelopen bij Natuurmonumenten met de intentie om bij terugkeer in haar eigen gebied als gids aan de slag te gaan. Er kwamen in Noord-Frankrijk meer en meer Nederlandse toeristen en Cynthia dacht met haar stage 2 vliegen in 1 klap te slaan door ook de Nederlandse taal te gaan leren.

Echter eenmaal terug in Frankrijk werd ze overvallen door heimwee. Ze heeft de stoute schoenen aangetrokken en is weer naar Schiermonnikoog teruggekeerd. Overdag werkte ze als gids voor het Bezoekerscentrum en in de avonden bracht ze bij dezelfde mensen hun pizza aan tafel. Dat leidde soms tot hilarische situaties, want men dacht dat ze overdag met haar tweelingzusje op pad waren geweest. In die periode heeft ze de taal goed onder de knie gekregen. Het was een periode van hard werken, maar ze was o zo gelukkig dat ze kon wonen en werken op het eiland waar ze op de prachtige natuur verliefd geworden was.

Cynthia solliciteerde in 2010 op de vacature van Natuurmonumenten voor boswachter toezicht en excursies en werd aangenomen. Het was een logische stap om de horeca helemaal los te laten. Vanaf dat moment is zij zich meer en meer bezig gaan houden met beheer, communicatie en beleving. Anno 2022 is de functie van boswachter voor Cynthia een full-time baan met een uiteenlopend takenpakket. “Alles is communicatie, alles is informatie,” zo vat ze het samen. Ze schrijft artikelen, persberichten en nieuwsbrieven voor verschillende (sociale) media en staat de pers te woord bij rampen of wanneer de natuur van Schiermonnikoog onder druk staat. Met haar collega's bedenkt ze uiteenlopende projecten op het gebied van educatie en voorlichting voor jong en oud. Het is haar taak om te zorgen dat de communicatie goed en betrouwbaar verloopt.

Nu VVV, Bezoekerscentrum en Natuurmonumenten samengebracht zijn onder Informatiecentrum Het Baken, merkt ze dat de lijntjes veel korter zijn geworden en dat er meer begrip is voor de soms verschillende belangen. Het is nu veel eenvoudiger om bij het bekende

”Ik werd verliefd op de prachtige natuur”

koffiezetapparaat ideeën en plannen uit te wisselen en van daaruit kennis en krachten te bundelen.

Wanneer Natuurmonumenten bijvoorbeeld moet besluiten om ter bescherming van een kolonie Lepelaars de kwelders langer dicht te houden, is het veel eenvoudiger uit te leggen aan de baliemedewerkers, die op hun beurt weer direct in contact staan met de bezoekers van Schiermonnikoog.

Informatiecentrum Het Baken
Natuurmonumenten
VVV Schiermonnikoog

Reeweg 9
0519-531233
hetbaken@natuurmonumenten.nl
info@vvvschiermonnikoog.nl
info@np-schiermonnikoog.nl

www.vvvschiermonnikoog.nl
www.natuurmonumenten.nl/
schiermonnikoog
www.np-schiermonnikoog.nl

Openingstijden
maandag t/m zaterdag
09:00 – 17:00 uur
zondag 10:00 - 14:00 uur

Toegang
Gratis

SHOPPEN IN HET BAKEN

Torens aan je sleutelbos

Hoe fijn is het om, iedere keer wanneer je thuis de sleutel in je voordeur steekt, je één van deze eilander vuurtorens even in handen hebt? Zo ben je telkens weer een beetje op us Lytje Pole. Je kunt de sleutelhangers natuurlijk ook aan de vuilnistas van je vakantiewoning hangen!

Thermos lusfles

Nooit mee dorst tijdens je wandeling. Het eenvoudige, elegante en trendy design wordt afgerond door een echt houten deksel met siliconen handvat, dat ook als draagriem kan worden gebruikt. De lusfles is vrij van BPA, giftstoffen en ftalaten. De lusfles is niet geschikt voor de vaatwasser.

EVEN VOORSTELLEN

Rink de Haan en Inas Abou Eid

De nieuwe eigenaren van SchierGlas & SchierLinnen hebben het eerste seizoen achter de rug. Aan de keukentafel vertellen Rink de Haan en Inas Abou Eid hun verhaal. Samen met hun dochters Sarah (4) en Suzanne (1,5) zijn ze al aardig gesetteld in hun nieuwe huis.

Sarah vindt haar nieuwe school erg leuk en Suzanne is steeds meer aan het wennen bij de nieuwe opvang.

Rink komt uit een eilander familie, zijn moeder Rimada van Bon is op het eiland geboren en beide grootouders hebben jarenlang op het eiland gewoond. De afgelopen 8 jaar werkte hij bij Defensie na zijn opleiding tot Officier der Mariniers. Daarvoor studeerde hij Facilitair Management. Geweldige ingrediënten om het ondernemerschap op Schiermonnikoog aan te gaan. Want naast eigenaar van SchierGlas mag het jonge stel zich ook de nieuwe eigenaren noemen van Schiermonnikoog.com. Een online verhuurplatform dat zij van Zwier de Haan, de vader van Rink, hebben overgenomen. De intentie is om beide bedrijven gescheiden te houden, maar je begrijpt dat deze twee organisaties, binnen hetzelfde domein, naadloos op elkaar aansluiten.

Rink en Inas kijken terug op een roerige periode van keuzes maken, verwachtingen bijstellen, tijdelijke woonplekken, hard werken en weinig tijd samen als gezin. Inas woont op het moment van schrijven nog maar sinds 3 weken met de kinderen op het eiland en geeft aan dat het fijn is dat ze nu weer samen zijn. “Daar waar de stip op de horizon soms nauwelijks te zien was, kun je hem nu bijna aanraken,” zegt Rink.

Ze hebben het eerste seizoen gedraaid met SchierGlas en genieten nu even van de relatieve rust. Ze benadrukken dat ze ontzettend blij zijn met het geweldige team dat ze erbij hebben gekregen. Voor hen was de schrik groot toen ze hoorden dat hun vorige werkgever Boudewijn Stal, na bijna 20 jaar het bedrijf had verkocht. Daar waar Boudewijn écht de meewerkend voorman was zal Rink een andere koers gaan varen. Hij realiseert zich dat deze verandering ook van zijn mensen een zekere mate van flexibiliteit vraagt, maar hij heeft er alle vertrouwen in dat dit gaat lukken.

En daar komt ook de kennis van Inas om de hoek kijken. Zij studeerde Human Resources Management in Groningen en werkte de laatste jaren in de

arbeidsbemiddeling. Haar ervaring zal zeker van pas komen. Samen lijkt het stel een gouden duo om beide ondernemingen op Schiermonnikoog tot een succes te maken. Wanneer de organisatie enigszins gestabiliseerd is, dan vangt

ook hun eigen sociale leven weer aan. Rink kijkt er naar uit om weer te gaan kitesurfen en Inas hoopt dan weer wat meer tijd voor haar familie en vrienden aan de wal vrij te kunnen maken.

Surya van Loon; van grofvuil naar sparkling goud

Surya van Loon, een frisse, vrolijke verschijning op Schiermonnikoog dartelt hier al hele leven rond, maar wie is deze mooie vlinder eigenlijk? En waar houdt zij zich op us Lytje Pole zoal mee bezig? Surya volgt aan de Stenden Hogeschool in Leeuwarden de opleiding Communicatie en Multimedia Design.

Voor haar minor is ze geselecteerd voor ‘De Noorderlingen’. Dit is een programma voor ambitieuze en ondernemende studenten uit Noord-Nederland. Het is een uitdagend traject voor studenten die met hun huidige bedrijf willen groeien. Hierbij worden ze gecoacht en geadviseerd door ondernemers en professionals uit het werkveld. Surya heeft in haar rol als grafisch vormgever al diverse ondernemers op Schiermonnikoog en daarbuiten geholpen met hun logo, website, promotiemateriaal en meer. Sinds kort is hier haar eigen bedrijf bij gekomen: Studio TUT. Enthousiast vertelt ze hoe dit idee tot stand kwam.

“Toen ik vorig jaar langs de schapen op de dijk fietste, ontstond het idee om producten vanuit de natuur een vleugje glitter, een TUTtig randje te geven.”

Van kleins af aan is Surya al bezig met knutselen en het creëren van mooie dingen. Vanuit de vrijeschool en opvoeding heeft zij al vroeg geleerd om creatief te hergebruiken.

In een wereld waar afval blijft groeien in onze consumptiemaatschappij wil Surya met Studio TUT een alternatief bieden. Haar doel is om een statement te maken over dat er genoeg is. Dat met een vleugje glamour producten een tweede leven in zich hebben. “Voor mij is ondernemen dromen najagen, durven en vooral doen!” Surya werkt naast haar eigen onderneming ook nog steeds als manager en partner samen met Kiteminded en SURM Design. Voorheen werkte ze onder andere bij de Tox-bar en Wad Anderz. Vanuit Studio TUT heeft deze jonge ondernemster verschillende workshops en producten ontwikkelt. Allemaal verbonden aan de seizoenen en geschikt voor een hele brede doelgroep. Je kan plantenhangers van visnetten en plasticvrije verpakkingen maken of wat dacht je van je eigen flessenpost van macramé? De workshops worden gegeven bij Havenpaviljoen Wad Anderz of op aanvraag bij jou thuis in je vakantie-woning. Wil je thuis aan de slag, dan

heeft ze DIY-pakketten (Do It Yourself) te koop. Kijk op pagina 36 van deze krant voor haar Upsparkle workshops.

Ben je niet zo van het zelf maken dan zijn er producten kant en klaar te koop. Laat je inspireren op www.studio-tut.nl.

“Ik hoop te inspireren om op een creatieve manier duurzamere alternatieven te vinden.”

VERRUIM JE BLIK

EEN DAG COACHING OP SCHIERMONNIKOOG

VAAR TERUG MET NIEUWE INZICHTEN EN IDEEËN
OPGEFRIST - UITGEWAAID - STERKER

HENNO HOGERVORST
TEL. 06 245 00 485
INFO@VIPZONDERFRANJE.NL
WWW.VIPZONDERFRANJE.NL

VIP
zonder franje

Us Eilaun Taxi

Twisken rif en balg mooi us eeuwnderwooiz

Nieuw op het eilaun maar zeker geen vreemde,
Us Eilaun Taxi brengt je naar je huis weg van thuis!

Personen
vervoer

Bagage
vervoer

Groeps
vervoer

Aanhanger
vervoer

Rolstoel
vervoer

Trouw
vervoer

Reserveer alvast
uw rit met ons!

☎ 0519-531010

www.useilauntaxi.nl

Bereikbaar van 7:00 tot 24:00 uur

SCHIER LINNEN

linnenverhuur

gemakkelijk
online bestellen en betalen

voordelige linnen-
& vakantiepakketten

altijd op locatie bezorgd

www.schierlinnen.nl

Gezellig bruin café in het centrum van het dorp, met groot terras.
Waar u kunt lunchen, dineren of genieten van onze lekkere speciaal bieren.

Café It Aude Beuthus Nieuwestreek 6 Schiermonnikoog

EXCURSIES

Wist je dat...

Kokmeeuwen in de winter geen donkere kap hebben maar alleen twee zwarte ‘koptelefoontjes’ op hun kop hebben?

VVV Excursies

VVV Schiermonnikoog organiseert regelmatig excursies. Te voet langs bijvoorbeeld cultuurhistorisch waardevolle plekken op het eiland en per fiets

langs de rijke natuur van het eiland. En dat alles onder begeleiding van een ervaren en enthousiaste gids. Leuk om in je eentje aan te sluiten of om met je

vrienden en familie samen te doen. De excursies kunnen alleen doorgaan als de dan geldende coronamaatregelen dit toestaan.

Schelpenmuseum Paal 14

Schelpenmuseum Paal 14 biedt in samenwerking met de VVV verschillende excursies aan. Gemiddeld duren de excursies zo’n 2 uur. Het startpunt van de excursies is bij het VVV-kantoor.

Jutten en schelpen zoeken

Verhalen over het jutten van vroeger en nu, waarna je gezamenlijk het strand op gaat om zelf van alles te vinden. De gids verklaart de vondsten graag voor je, al dan niet versterkt door een jutterbittertje of frisdrank tijdens de tocht. Voor deze excursie heb je een fiets nodig.

Leer het eiland fietsend kennen

Een fietstocht met verhalen over de boeiende geschiedenis van het dorp en de gevarieerde landschappen van het eiland, vol bijzondere planten en dieren. Voor deze excursie heb je een fiets nodig.

Vogels kijken voor beginners

Meer dan 300 vogelsoorten zijn er gedurende het jaar op ons eiland te zien, met in elk jaargetijde weer andere soorten. Voor deze excursie heb je een fiets en een verrekijker (te huur bij Het Baken) nodig.

Fatbike Tour

Creatief avonturier Erwin Zantinga neemt je op deze sportieve tocht mee langs de uitgestrekte natuur van het eiland. Deze tour maak je in de voetsporen van de voettocht die hij in 2018 heeft gemaakt, langs alle strandpalen van Schiermonnikoog. Jullie fietsen over graspaden in de duinen, over het uitgestrekte strand en nemen kleine paadjes in de kwelders. Onderweg vertelt Erwin spannende verhalen over zijn reis, maar ook over de natuur en cultuur van het eiland.

Aankomen en vertrekken

Ga met Jacqueline Mulder op stap en krijg zo een inkijkje in het wonen en werken op Schiermonnikoog. Ze neemt je mee naar een paar van haar favoriete plekjes en vertelt je over het dagelijks leven op het eiland. Ook deelt ze graag haar verhalen over haar solo reizen die ze sinds haar 48ste maakt. Zij pelgrimeerde onder andere 2 keer naar Santiago de Compostella.

Soepboer Rijwielverhuur

Keuze uit 4000 fietsen.

U vindt ons op de veerdam
en bij de eerste bushalte in het dorp,
50 meter achter het VVV-kantoor.

tel 0519-53 16 36 www.fietsverhuursoepboer.nl email: info@schierfiets.nl

SCHIER GLAS

www.schierglas.nl

06-12 89 68 92

- └ glasbewassing
- └ schoonmaak
- └ huismeester
- └ hogedrukreiniging
- └ groenvoorziening
- └ vloeronderhoud
- └ sneeuwruimen

Familierestaurant Het Wantij

📍 Langestreek 11
Schiermonnikoog
☎ 0519 531 526
✉ info@hetwantij.nl
📘 /hetwantijschiermonnikoog
📷 @hetwantij

*Waar verschillende
stromen samen komen!*

www.hetwantij.nl

Studio

Shop & workshops

Duurzamer in en rondom huis; Upsparkle living producten.

Van plasticvrije verpakkingen tot en natuur-lijk(e) DIY pakketten.

In de workshops wordt je creativiteit uitgedaagd en leer je duurzame alternatieven. Zoals macramé van aangespoelde visnetten, of eigen wasmiddel maken.

Het shop assortiment en de workshops bewegen met de natuur mee, elk seizoen wisselt het thema.

Spreekt creativiteit en duurzaamheid jou aan? Laat je inspireren bij Studio Tut!

Instagram
@studiOtut

Aanmelden
www.studio-tut.nl

Upsparkle = Upcycle + Sparkle

www.studio-tut.nl info@studio-tut.nl / +31 6 15356958 Surya

Maatwerk

Workshop aan huis?

Naar wens aangepaste workshops of producten? Neem contact op voor de mogelijkheden.

EVEN HELEMAAL TOT RUST KOMEN

In één van onze
dertien prachtige
vakantiehuisjes
op schiermonnikoog

🏠 WADDENRUST

🌐 www.vakantiehuisjeswaddenrust.nl

✉ info@vakantiehuisjeswaddenrust.nl

☎ 06-30066518 of 06-11205200

Bezorgservice - Eetwinkel - Slijterij

- Pizza's
- Pasta's en lasagnes
- Salades
- Vlees- en visgerechten
- Kindermenu's

Badweg 4

0519 - 53 11 73

ook op zondag open

Dekt u alvast de tafel...

www.vrouwejakoba.nl

MUSEA

Rariteitenkabinet Gribus

In de receptie van It Aude Kolonyhûs aan de Badweg vind je de Gribusman-netjes die de afgelopen jaren op allerlei festivals in oude caravans hebben rondgereisd. Ook kom je hier een draak op sterk water tegen. Deze is ooit door Martin Roemers, zoon van de vuurtorenwachter, vlakbij de vuurtoren gevonden. Verder vind je hier de oude typemachine van Graaf von Bernstorff,

geschonken door Auke Talsma, de kapiteinspet van Klaas Visser, blikseminslag, rariteiten van Stones fan en eilandgek Boudewijn Buch, de aorta van een potvis, de hele walvisvangst op de Willem Barentsz levendig in beeld gebracht en nog veel meer. Kom je verwonderen en verbazen!

www.itaudekolonyhus.nl

Jan Loman in het Koningshuis

De kunstenaar Jan Loman had een sterke band met het Waddengebied en speciaal met Schiermonnikoog. Zowel afbeeldingen als gedichten van zijn hand getuigen van zijn liefde voor het eiland. In het Koningshuis aan Nieuwestreek 1 kun je een aantal werken bekijken van Jan Loman met dit eiland en het wad als thema. Zijn werk is vrij abstract. Hij vond zijn voorbeelden in kunstenaars als Mondriaan en Werkman.

Openingstijden

Scan de QR-code voor actuele museum informatie i.v.m. coronamaatregelen.

Schelpenmuseum PAAL14

Aan het Martjeland ligt Schelpenmuseum Paal 14, hier kun je schatten uit verschillende wereldzeeën als schelpen, barnsteen, botten, scheepswrakken en nog veel meer bewonderen. Het Schelpenmuseum heeft boekjes over de vogels, planten, schelpen, vlinders en paddenstoelen van Schiermonnikoog uitgegeven en er zijn originele souvenirs te koop zoals barnsteen van Schiermonnikoog en strandvondsten in lijstjes of op strandhout. Nieuwgierig geworden? Kom langs om de schatten uit de zee te bewonderen en daarna zelf op pad te gaan!

Bunkermuseum Schlei

Dit museum is gevestigd in de See-burgbunker aan het einde van de Prins Bernhardweg (voor het strandpaviljoen de Marlijn naar links, bij het kanon). Tijdens de Tweede Wereldoorlog werd vanuit deze bunker de radar informatie doorgeseind naar de vliegbasis Leeuwarden waar jagers van de Luftwaffe gestationeerd stonden. Het Bunkermuseum Schlei heeft nog twee bunkers opengesteld. De eerste is een kleine munitiebunker op de hoek bij het Westerhofpad. De tweede is de aggregaat bunker van de stelling Schlei en staat rechts voor de fietsenstalling aan het eind van de Prins Bernhardweg. Hierin

o.a. een aggregaat dat er in de Tweede Wereldoorlog ook heeft gestaan. Bunkermuseum Schlei heeft verschillende voorwerpen uit de Tweede Wereldoorlog tentoongesteld in de theetuin van Hotel van der Werff, direct achter muziekkoepeel het Beukenootje. Het bunkermuseum wordt geëxploiteerd door de Stichting Bunkermuseum Schlei. De stichting heeft tot doel het verzamelen, bewaren en tentoonstellen van goederen en kennis over de Tweede Wereldoorlog op het eiland Schiermonnikoog.

Meer informatie: info@bunkermuseumschlei.nl of bel 0519-531701

Expositie Wrakhout

De expositie Wrakhout toont bootjes gemaakt van gevonden wrakhout op Schiermonnikoog, met hout als basis. Het geeft een impressie van samenstellingen uit alle mogelijke zaken die men langs de vloedlijn aan kan treffen. De bootjes hangen in de oude schuur waar 's winters de paarden gestald staan. De expositie is te bezichtigen aan het van der Molenpad nummer 13 en kent geen openingstijden. Wanneer de schuurdeur open staat kun je gerust een kijkje nemen.

30 DECEMBER | 29 JANUARI | 26 FEBRUARI | 26 MAART

De man met de bomen

Verhalenvertelster Susanne Ulke en Christa van der Wal voeren een prachtige vrije vertaling van 'De man met de bomen' uit. Dit stuk is geschreven door de Franse dichter en romanschrijver Giono (1895-1970).

Christa: "Toen Susanne mij het verhaal 'De man met de bomen' liet lezen, werd ik vooral geraakt door het karakter van de herder Door de rust die van hem uitgaat, de toewijding, het doorzettingsvermogen en de onverstoorbaarheid waarmee hij jarenlang, dag in dag uit bezig is met het planten van bomen. Een landschap komt weer tot leven, mensen keren naar dit gebied terug, huizen worden hersteld, de putten staan weer vol water, de aarde wordt vruchtbaar, tuinen worden aangelegd. Wat een inspiratie! Simpel. Zonder condities. Eén mens verandert de wereld om zich heen. Dat kan dus altijd."

Christa begeleidt Susanna op de piano terwijl zij vertelt. De twee vrouwen hopen dat dit project vrucht zal dragen,

want de inkomsten uit de kaartverkoop zijn namelijk bestemd voor de aanplant van fruitbomen in de Pluktuin naast De Branding.

Dit project wordt mede mogelijk gemaakt door het CO2 compensatiefonds van Wa-

genborg Passagiersdiensten en is tot en met september 2022 maandelijks te zien. Met medewerking van VVV Schiermonnikoog en Natuurmonumenten.

Meer informatie en kaarten via www.vvvschiermonnikoog.nl

Lasagne in Het Baken

In Informatiecentrum Het Baken maak je op interactieve wijze kennis met het Nationaal Park, de rijkdom van Werelderfgoed Waddenzee en de bijzondere plaats die Schiermonnikoog daarbij inneemt. Eén van de onderdelen van de expositie gaat over de 'lasagne van het groene strand'.

Sommige stukken op het strand van Schiermonnikoog zijn bekleed met een plakkerig groen tapijt. Het wordt gevormd door microben zoals bacteriën, minuscule algen en micro-diertjes. Als je een doorsnede van zo'n stukje groen strand maakt, zie je dat het is

opgebouwd uit verschillende lagen, net als een lasagne. Elk organisme heeft een unieke plek in de lasagne en maakt gebruik van de voedingsstoffen die zich in die laag bevinden.

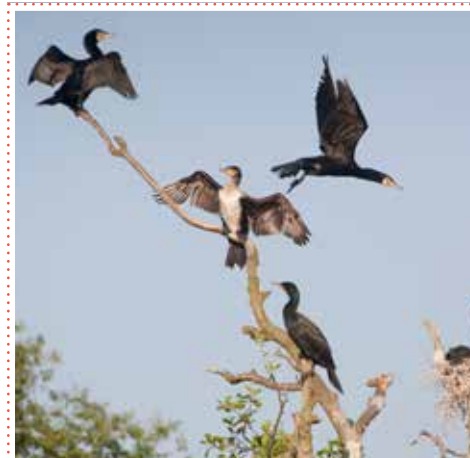
En als je inzoomt weet je niet wat je ziet, zo mooi zijn al die minuscule wezens! In de tentoonstelling vind je een aantal doorzichtige platen die de organismen van het groene strand vergroot weergeven. Als je de platen op de lichtbak legt, kun de organismen prachtig bekijken. Natuurlijk is er ook een microscoop om ze van nóg dichterbij te zien.

Wintertijd Sprookjestijd

"Als je de magie ziet in sprookjes, kun je de toekomst tegemoet treden." Deze woorden van Danielle Steel passen precies bij Susanne Ulke. Zij is verhalenvertelster uit Hamburg en gelooft al 30 jaar in de magie en de helende kracht van sprookjes. Sinds zij op Schiermonnikoog haar thuis heeft gevonden, verwelkomt zij iedere zaterdag met veel liefde gasten in haar sfeervolle huis aan de

Badweg. Bij de open haard, onder het genot van een kopje thee, kun je heerlijk ontspannen en met je ogen dicht luisteren naar sprookjes van dichtbij en uit verre landen. Susanne weet je te betoveren met haar warme zachte stem en de klanken van de klankschalen die ze soms gebruikt. Ervaar zelf de magie van sprookjes! *Kijk voor tickets op www.vvvschiermonnikoog.nl.*

Wist je dat...

aalscholvers al in februari eieren leggen?

BOUW/KLUS/INSTALLATIE/ SCHILDER BEDRIJVEN

Klusbedrijf D. Dam

tel. +31 6-20632378

Bouwbedrijf Dijkstra

tel. 0519-531762

Installatiebedrijf Vlasma

tel. 0519-531345

Schier Schilders

tel. 0519-531082

ETEN & DRINKEN

Café It Aude Beuthûs

Nieuwestreek 6, tel. 0519-531460

www.cafeboothuis.nl

Cafetaria De Halte

Reeweg 4, tel. 0519-531256

www.schiermonnikoog-horeca.nl

De Koffiekajuit

Langestreek 17, tel. 0519-532075

www.smakelijkschier.nl

Tox Bar

Reeweg 7, tel. 0519-531373

www.toxbar.nl

Drink- & Eethuis De Berkenplas

Pr. Bernhardweg 1, tel. 0519-531570

www.schiermonnikoog-horeca.nl

Familierestaurant 't Wantij

Langestreek 11, tel. 0519-531526

www.smakelijkschier.nl

Hotel, wijnbar & bistro De4dames

Langestreek 9, tel. 0519 531133

www.de4dames.nl

Hotel Duinzicht

Badweg 17, tel. 0519-531218

www.hotelduinzicht.nl

Hotel Graaf Bernstorff

Reeweg 1, tel. 0519-820050

www.bernstorff.nl

Hotel Van der Werff

Reeweg 2, tel. 0519-531203

www.hotelvanderwerff.nl

Hotel Brasserie Brakzand

Langestreek 66, tel. 06-13257673

www.brakzand.nl

Havenpaviljoen Wad Anderz

Reeweg 27, tel. . +31 519-700205

www.wadanderz.nl

MadeByMaud

Langestreek 17b, tel. 06-85012304

www.madebymaud-schiermonnikoog.nl

Atelier Touch of Heaven

Wij geloven dat de hemel de aarde kan aanraken. Dit reflecteert zich o.a. in blije, kleurrijke en letterlijk schitterende creaties die in het atelier worden vervaardigd. Elk met de hand vervaardigd stuk heeft een eigen verhaal. Wij houden van recycling en natuurlijke materialen, daarom vindt u in ons atelier ook een kleine selectie brocante items en kettingen van natuursteen (barnsteen, zoetwaterparels, etc.).

www.touch-of-heaven.nl

Galerie Stella van Acker

Al 40 jaar loopt Stella van Acker haast elke dag richting Paal 10 om inspiratie op te doen voor haar schilderijen; in de zomer maar ook op de prachtige winterdagen. Stella studeerde aan Academie Minerva in Groningen (1978-1983) met als belangrijkste docenten: Piet Pijn, Matthijs Röling en Ralph Prins. Zij heeft in binnen- en buitenland aan diverse solo en groepsexposities meegewerkt.

www.stellavanacker.nl - Middenstreek tussen nummer 21 en 23

Kunstfaam

Open Atelier Kunstfaam laat in de sfeer van een gezellige woonkamer kunst zien waaronder werk van eilander en eigenares Klasiena Soepboer (1989). Hoewel de natuur haar grootste inspiratiebron is, draait haar recentere werk om de zoektocht naar identiteit. “Wanneer je dicht naast de natuur opgroeit leer je dat je als mens nietig bent”. Kunstfaam verkoopt materialen om zelf creatief mee aan de slag te gaan. Van schilderdoeken tot aquarel- en acrylverf.

www.klasiena.nl - Badweg 5

Atelier Romy

Een klein maar o zo fijn atelier, waar geschilderd en geëxposeerd wordt. Een plek waar de bruidsparen komen kennismaken voor bruidsfotografie, waar het verrassende gejutte hout een tweede leven krijgt en waar leuke nautische woonaccessoires zijn om van je huis een thuis te maken!

www.atelierromy.nl - Langestreek 7

Pottenbakkerij Hjirre

Bij Pottenbakkerij Hjirre is keramiek te zien en te koop waarbij de maker zich heeft laten inspireren door het eiland. Monniken, eilander huisjes, schelpen en ander natuur gerelateerde keramiek wordt door pottenbakster Aleida Blom ter plekke gemaakt.

Middenstreek naast nummer 27

Expositie Radar op Schiermonnikoog

In de strijd tegen de Geallieerde bommenwerpers bouwde de Duitse bezetter al snel verschillende radarstellingen in Nederland. In maart 1941 werd op Schiermonnikoog begonnen met de bouw van radarstelling Schlei en in juli van dat jaar werd de eerste succesvolle test gehouden in de Seeburgbunker. Daarin is nu het Bunkermuseum Schlei gevestigd. In het Bunkermuseum

Kunstvereniging SJain

In 2016 is SJain opgericht door 6 leden die allen in en met kunst op Schiermonnikoog werkzaam zijn of waren: Aleida Blom, Coba Hart-hoorn, Garda Meerdink, Klasiena Soepboer, Klaske Noordenbos en Romy Dam. Een gouden greep voor een goede samenwerking. In 2021 is Ilja Zonneveld als lid van de vereniging toegetreden. Tot nu toe hebben ze samen met veel plezier de volgende projecten georganiseerd: Het kunstdoosje in 2017 - 2020; Zeekunsthof 2018;

De proef de kunst bordjes van het Midwinterfestival 2018; Project Plastic soep in 2019 en Kunstroute 'Het losse land' 2021

Schier
monnik
oog
shop.nl

Schierboeken | Schiertruien | Eilandkado's | Souvenirs

Specialist van de Wadden

REACTIEF
BUITENSPORT SCHIERMONNIKOOG

Dé locatie voor Buiten- & Watersport op Schier!

WAT DOE JIJ VANDAAG?

Bij ons op het strand heb je de hele dag vermaak! Denk bijvoorbeeld aan:

- Blokarten | Boogschieten | SUP'en
- Powerkiten | Kajakken en raften |
- Bodyboarden | Kite-buggyen | Wind-surfen | Laserzeilen | Strandgolven

Meer weten? Kijk op onze website
www.reactief-buitensport.nl

Even bellen? **+31621945871**

KITESURFEN SCHIERMONNIKOOG

ALTIJD AL WILLEN KITESURFEN? DIT IS JOUW KANS!

Onze enthousiaste instructeurs leren je in een logische opbouw alles wat je moet weten om zelf te kunnen kiten. Maak van jouw vakantie een uniek avontuur!

Tijdens jouw verblijf op Schier hebben wij het volgende voor je klaar staan: ✈

- Lespakketten van 9, 12 of 15 uren
- Zelf online je les inplannen
- Gloednieuw materiaal inbegrepen
- Opslag voor jouw eigen materiaal

Boek gelijk je cursus op onze website:
www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

**Drink- & Eethuis,
met snack- & ijskiosk,
groot en beschut zonneterras,
goed zwemwater en speelstrand**

**drink & eethuis
de Berkenplas**

Prins Bernhardweg 1
Schiermonnikoog

tel. 0519 531570
www.schiermonnikoog-horeca.nl

ook voor groeps catering hét adres!

Atelier Langestreek 7
schierhout lampen, foto's
en olieverf **schilderijen**

fotografie
trouwreportage
familie gezin shoot
landschap
interieur en
website

verhuur appartementen
paal 7 en studio 7
op Langestreek 7

06-47603896
www.atelierromy.nl

telier Romy

romydam@knid.nl

Wad
anderz

**DAAR BELEEF
JE WAD!**

Havenpaviljoen

Havenpaviljoen Wad Anderz [Waddenhaven] | Reeweg 25 | 9166 PW Schiermonnikoog
www.wadanderz.nl | 0519-700205

HISTORIE

Cultuurhistorische Vereniging

't Heer en Feer verzamelt, registreert en informeert over het eilander erfgoed. Dit gebeurt d.m.v. exposities, lezingen, drukwerken en filmmateriaal.

De vereniging is gevestigd in het centrum van het dorp, aan Nieuwestreek 1. Door eilanders wordt dit pand het Koningshuis genoemd, naar hoofdonderwijzer Koning die hier met zijn gezin gewoond heeft. Aan de voorzijde van het huis vind je een bank, geschenken door zijn kinderen. 't Heer en Feer heeft de bank voorzien van een afbeelding van hun ouders. Henk Koning was, nu meer dan dertig jaar geleden, oprichter van de vereniging.

Archief

Het eilander verleden leeft voort in verhalen, foto's, boekwerken en films. Maar ook in talloze documenten. In het Koningshuis op Nieuwestreek 1 kun je na een afspraak met de archivaris van 't Heer en Feer een bezoek brengen aan het archief, mocht je bepaalde stukken graag inzien of iets willen uitzoeken. De vereniging streeft er naar materiaal waar mogelijk te digitaliseren zodat het beter beschikbaar komt.

In 2021 is de renovatie van het huis afgerond. Niet alleen 't Heer en Feer heeft er onderdak gevonden. 's Ochtends is het een ontmoetingsplek voor eilanders.

Daarnaast werkt de eilander schilderclub De Kwast er in de avonduren. Zo staat het huis niet alleen centraal in het dorp, maar ook midden in de eilander samenleving.

Loop tijdens openingsuren van 't Heer en Feer gerust binnen. Je kunt er terecht voor vragen over de historie, er zijn oude films te zien en er is een kleine expositie ingericht.

Eilander taal

Nee, de tekst van het hier afgedrukte gedicht betreft niet een vreemde taal uit een ver land, maar eilanders, de taal van Schiermonnikoog. Zoals veel regionale talen wordt deze steeds minder gesproken en dreigt te verdwijnen. Maar dan toch vooral als gesproken taal in de dagelijkse omgang. Het eilanders wordt gekoesterd en leeft voort in gedichten en liederen. Wil je er mee kennismaken, loop dan eens de taalroute. Die voert je langs een aantal stenen met gedichten in de taal van het eiland. M.b.v. een QR-code kun je de tekst beluisteren, krijg je de vertaling en informatie over de dichter in kwestie.

Eilander huis

Wandel je door het dorp, door de streken zoals hier de straten in het centrum genoemd worden, dan zijn ze je vast wel opgevallen: huizen met een asymmetrische voorgevel, opgemetseld met gele stenen en meestal met een jaartal uit de achttiende eeuw op de gevel. 'Marten', nummer 66 aan de Middenstreek, is zo'n typisch eilander huis en waarschijnlijk het oudste. Het stamt uit 1824. Toen de zee in de achttiende eeuw steeds verder oprukte, begonnen de ei-

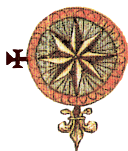
landers hun huizen te verplaatsen naar een meer oostelijk, veiliger gebied. Zo werd ook 'Marten' gebouwd in wat uiteindelijk het huidige dorp Schiermonnikoog werd. Het oude dorp, Westerburen geheten, werd verzwolgen door de zee, daarvan is niets meer terug te vinden. 't Heer en Feer heeft in de collectie een miniatuur van de voorgevel van 'Marten', geschonken door Jerry Harberink, die vanuit een passie bestaande gevels in het klein nabouwt.

Het verleden verbeeld

Er zijn gelukkig altijd mensen geweest die het leven op het eiland vastleggen. Daardoor is veel materiaal beschikbaar. In het Koningshuis is een selectie gemaakt uit de grote hoeveelheid foto- en ander materiaal. Onderwerpen zijn o.a. onderwijs, de jacht en de walvisvaart. Je vindt er ook een aantal oude kaarten van het eiland, dat door de eeuwen heen oostwaarts 'wandelt' en van vorm

verandert. Tijdens de openingstijden ben je welkom voor een rondgang. Korte teksten geven uitleg en er is iemand aanwezig om een en ander toe te lichten. Ook is er bewegend beeld: in de kleine filmzaal zijn regelmatig oude films te bekijken. Laat je verrassen, er is vast nog veel te ontdekken over het rijke verleden van Schiermonnikoog.

Cultuur Historische Vereniging
't Heer en Feer
Schiermonnikoog

'T Heer en Feer
www.theerenfeer.nl

Wandelcoach

Onder de naam 'Begin maar' biedt Jacqueline Mulder individuele (executive) coaching aan. Wandelcoaching behoort tot de mogelijkheden, omdat de natuur helend en verhelderend werkt. Evenals Systemisch Werk/ Familieopstellingen.

Meer weten? Kijk op beginmaar.nl en bel voor een afspraak.

De Sint Egbert Kapel

Het meest noordelijke kerkje van Nederland staat aan de Badweg. Ruim 100 jaar staat de kapel hier al. In het midden van de vorige eeuw was het de kapel die hoorde bij het koloniehuis ernaast. Uit die periode stammen ook de kruiswegstaties, kleine panelen die het lijdensverhaal van Jezus afbeelden. Ze zijn gemaakt door Zr Martina OCD in de Karmel in Drachten. Bijzonder vanwege de afbeelding van kinderen op elk van de 14 paneeltjes. *Kijk voor vieringen op www.sintegbertkapel.nl*

Vredenhof

Verscholen in het groen aan de Reddingsweg ligt de oorlogs- en drenkelingenbegraafplaats 'Vredenhof'. Tegen het einde van de Eerste Wereldoorlog, in 1917, spoelden er met enige regelmaat drenkelingen aan op Schiermonnikoog. Op initiatief van een aantal eilanders, zoals kapitein Ruurd Fenenga, de boeren Theunis Riekert Visser en Rink de Boer en hotelier Sake van der Werff werd het drenkelingenkerkhof rond 1920 aangelegd.

Vip zonder franje

Ga samen met Henno Hogervorst, een ervaren klimmer, redder en buitenjongen, in het rustige ritme en de gezonde lucht van het eiland op zoek naar antwoorden op jouw uitdagingen, dromen en vragen.

Kijk voor meer info op www.vipzonderfranje.nl

Klooster Schiermonnikoog

Aan de rand van het dorp met zee, strand en duinen vlakbij, ligt het kleinschalige klooster Schiermonnikoog. Het klooster kan maximaal tien monniken en zes gasten herbergen. De monniken en gasten leven afzonderlijk van elkaar in eigen gedeelten, maar de kapel is wel gemeenschappelijk. In de kloosterkapel kunnen (buiten coronatijd) naast de gasten nog tien tot twintig bezoekers aanschuiven. Doorgaans is het stil in de directe omgeving van het klooster, maar niet altijd.

Uitvaart op Schiermonnikoog

Op Schiermonnikoog worden eilandbewoners op de hoogte gesteld van een sterfgeval door middel van een kaart met de mededeling van de dag en het tijdstip van de teraardebestelling c.q. crematie. Het is traditie om met de begrafenisstoet rond het kerkhof te lopen. Het verkeer wordt tegengehouden door de politie en stilte wordt in acht genomen. Alleen het luiden van de klok verbreekt deze stilte. Gasten op het eiland wordt verzocht de stoet en de rondgang om de kerk niet te verstoren en stilte te betrachten.

Het klooster zelf nodigt uit de innerlijke stilte op te zoeken.

Voorzieningen voor gasten

Gasten krijgen een moderne kamer met eigen keuken, douche en toilet. Er zijn geen gezamenlijke maaltijden. Er is een huiskamer voor de gasten, om elkaar te ontmoeten of een boek uit de boekenkast te lenen. In de zomer kunt u buiten in de tuin een rustig plekje opzoeken om wat te lezen, na te denken, te bidden of te ontmoeten. www.kloosterschiermonnikoog.nl

Protestantse Gemeente

Uit het samengaan van de Hervormde Gemeente en de Gereformeerde Kerk is in 2006 de Protestantse Gemeente Schiermonnikoog ontstaan. De predikantsplaats zal vanaf 31 oktober 2021 vacant zijn. De kerkdiensten worden op zondagochtend gehouden in de Got Tjark en beginnen om 10:00 uur.

Op de website www.kerkschiermonnikoog.nl kun je actuele informatie vinden over de kerkdiensten als ook e-mailadressen en telefoonnummers om met diverse mensen in contact te treden.

ETEN & DRINKEN

Restaurant Noderstraun

Badweg 32, tel. 0519-531940
www.restaurantnoderstraun.nl

Restaurant/ijssalon Ambrosijn

Langestreek 13, tel. 0519-720261
www.ambrosijn.nl

Restaurant/pizzeria De Ware Jakob

Langestreek 46, tel. 0519-531687
www.dewarejakob.nl

Schiermonnikoger Vishandel

Noorderstreek 38, tel. 0519-531743
www.schiermonnikogervishandel.nl

Strandhotel Om de Noord

Badweg 117, tel. +31 (0)519-700200
www.hotelomdenoord.nl

Strandpaviljoen de Marlijn

Prins Bernhardweg 2, tel. 0519-531397
www.demarlijn.com

VERHUUR

Fietsenverhuur Schiermonnikoog

Middenstreek 10 en Badweg 6
tel. 0519-531104 / 06-23354618
www.fietsenopschiermonnikoog.nl

Fietsenverhuur Soepboer & Schierfiets

Paaslandweg 1 en Noorderstreek 32
tel. 0519-531636
www.fietsenverhuurschiermonnikoog.com

Kindermeubilair

Fam. A. Holwerda
Reddingsweg 38
tel. 0519-531754 / 06-57040314 (vooraf reserveren)

Spelutleen

Reddingsweg 28
tel. +31 (0)6 52 60 81 05
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Linnenverhuur Schiermonnikoog

Reddingsweg 28
tel. +31 (0)6 52 60 81 05
www.linnenverhuurschiermonnikoog.nl

Schierlinnen

tel. 06-12896892
www.schierlinnen.nl

SCHOONMAAK

Schoonmaakbedrijf Schierglas

tel. 06-12896892
www.schierglas.nl

ACTIVITEITENSTRAND

AtelierSchier

www.atelieschier.com

By Chris op Schier

www.bychrisopschier.nl

Kiteminded

www.kiteminded.com

en te vinden op Facebook en Instagram

SurfClub Schiermonnikoog

omerutger@gmail.com

Yoga aan Zee

www.yogaopschiermonnikoog.nl

Kitesurfen Schiermonnikoog

www.kitesurfen-schiermonnikoog.nl

Reactief

www.reactief-buitensport.nl

NAAR HET STRAND

Strandjutten

De herfst- en wintermaanden staan op de eilanden bekend als de periode waarin de meeste stormen langskomen. Zo’n storm zorgt ervoor dat het strand soms helemaal onder de woeste golven verdwijnt! In Schelpenmuseum Paal 14 zijn bijzondere strandvondsten te zien die de zee na een storm op het strand van Schiermonnikoog achterliet. Hieronder een paar strandvondsten van afgelopen jaar. Krijg je ook al zin om met gebogen hoofd langs de vloedlijn te lopen?

Meer strandvondsten vind je op www.schelpenmuseum.nl.

Rugwervel haringhaai

Op 2 november vond Thijs de Boer deze rugwervel van een grote haai op de vloedlijn bij paal 12. Mogelijk betreft het een wervel van een haringhaai die in bijna alle oceanen en zeeën ter wereld leeft maar langs de Nederlandse kust sporadisch voorkomt. De haringhaai wordt ongeveer 3 meter lang. .

Ellepijp van een paard

Op 14 oktober vond Jacob Hanck uit Ramsdorf, Duitsland, dit zwarte bot op de Balg. Het betreft een ellepijp van een paard. Gezien de conserveringstoestand (zwart en zwaar) is dit bot zeker honderden en wellicht enkele duizenden jaren oud.

Barnsteen

Op 6 december vorig jaar vond Thijs de Boer in de vloedlijn ter hoogte van paal 12 dit flinke stuk barnsteen. Het weegt bijna 90 gram. Barnsteen is fossiele hars van zo’n 30 miljoen jaar oud. Barnsteen is iets zwaarder dan water en spoelt met name na oostelijke wind aan. Dat heeft te maken met een onderstroom, die het dan meevoert over de zeebodem, naar het strand.

Winterstrand

De uitgestrekte stranden van het Nationaal Park Schiermonnikoog worden tot de breedste van Europa gerekend. De zandbanken die voor de ondiepe Noordzeekust ontstaan, verplaatsen zich in de richting van het eiland en groeien vast aan het strand, zodat het strand nóg breder wordt. Ook behoort het strand van Schiermonnikoog al jaren achter elkaar tot de 10 mooiste stranden van Nederland.

In de winter kun je hele dagen op het strand doorbrengen. De echte sportievelingen weten zich ook in dit seizoen door de elementen uitgedaagd. Kiteraars halen hun hart op en genieten van de adrenalinekick, je ziet ook steeds meer mensen die na een nieuwjaarsduik geïnspireerd zijn om het hele jaar door een (ijs-)koude duik in zee nemen.

Goed voor het immuunsysteem en je algehele welzijn.

Hardlopers trainen graag langs de eindeloze vloedlijn of maken hun training extra pittig door het mulle zand te trotseren. Of wat dacht je van een ware ‘Expeditie Schiermonnikoog’?

Geen zorg: je hoeft niet op een onbewoond eiland te overleven, maar er zijn wel hindernisbanen, immuniteitsproeven en natuurlijk een finale proef. Opgeven kan bij By Chris op Schier.

Het strand is en blijft in alle seizoenen heerlijk om uren te wandelen, alleen of met een (grote) groep vrienden en familie, het strand nodigt het hele jaar door uit om alle hectiek van het dagelijks leven letterlijk weg te laten waaien

En natuurlijk....eindig je dan bij hotel Duinzicht voor een lekkere bramenport. Of sluit je wandeling af in een van de andere restaurants in de buurt van het strand of dorp voor een warme choco of een glühwein.

Lekker iete!

Heb je de nieuwe kaaswinkel 'Van Schier' al bezocht? In het voormalige VVV-pand midden in het dorp is sinds kort een ruim assortiment aan overheerlijke, authentieke kazen verkrijgbaar. En dat is nog steeds aan het groeien! Wat dacht je bijvoorbeeld van 'Wildpluk'?

Een kaas met wilde eilander kruiden. Of haal een stuk 'Monnikenwerk', deze kaas heeft een natuurkorst, dus die kan je helemaal oppeuzelen. Heerlijk om (net als bijvoorbeeld Parmezaan) over je gerecht te raspen, voor een pittige bite. Verder nog meer

kazen met tot de verbeelding sprekende (eilander) namen als 'Paulus', 'Foppe' of 'Vrije Vogels'. En natuurlijk mag je eerst even proeven!

Maar dat is nog niet alles. In de smaakvol ingerichte winkel kun je ook terecht voor buitenlandse kazen en kaasjes, lekkere dipjes en smeerseltjes voor bij de kazen, voor droge worsten, heerlijke wijnen en cadeau pakketten. Ook zijn er leuke non-food artikelen te koop zoals de originele 'Van Schier' kaasschaaf en mooie houten kaasplanken. Helemaal uniek is de notenpers waar je je eigen pindakaas kunt maken.

Ernaast staat een notenbar met een ruim uitgerust assortiment noten, verschillende soorten gedroogd fruit en chocolade nootjes. Loopt het water je al in de mond? Kom gauw kijken én proeven! Mocht je nog inspiratie nodig hebben: 'Van Schier' verkoopt leuke fonduepakketten zodat je thuis met je vrienden en familie gezellig kunt smullen van heerlijke gesmolten eilander kaas.

'Van Schier' is een initiatief van de zeven melkveehouders op Schiermonnikoog. Zij hebben de handen ineengeslagen om te komen tot een betere balans tussen het boeren en de natuur op het eiland.

ONTSPANNING

Yoga op Schiermonnikoog

Water, aarde, lucht, ruimte en zon: het zijn de elementen die sterk het karakter van de yoga van Josine bepalen. Josine haar yoga is toegankelijk, eerlijk en brengt je in verbinding met de pure natuur van het eiland en dus ook van jezelf. Het gehele jaar kan je meedoen met yoga op Schiermonnikoog. In de drukte van alledag zorgt yoga ervoor dat je veerkrachtig wordt en weer in balans raakt, lichaam en geest komen tot rust. Wat vastzit in je lijf of hoofd kan weer gaan stromen, de geest wordt stil en helder. Even een uurtje voor jezelf. Doe een keer mee! Geen ingewikkelde houdingen, het gaat om lekker bewegen en plezier. Meer weten? www.yogaopschiermonnikoog.nl

Upsparkle workshops

Studio TUT organiseert onwijs leuke, creatieve en duurzame workshops voor jong en oud. Je kunt gaan macrameeën (het is echt niet stoffig en saai, wel heel inspirerend en TUTtig) met aangespoelde visnetten, zelf verf creëren vanuit planten en je eigen wasmiddel maken. In Haven restaurant Wad Anderz ga je met Surya aan de knutsel. Let wel, deze workshops zijn voor jong, oud, man en vrouw, als je maar voor TUTtig en duurzaamheid openstaat. Als de Covid maatregelen het niet toestaan om samen te komen, dan bestel je gewoon een DIY-pakket en ga je thuis aan de slag. Studio TUT levert ook maatwerk en geeft workshops aan huis. Meer info bij www.studio-tut.nl

Natuur-fotoworkshops

Ga mee met eilander Folkert Abma voor een drie uur durende fotoworkshop in een groep van maximaal vijf deelnemers. Waar laat het eiland zich van haar mooiste kanten zien? Welke planten zijn in dit jaargetijde fotogeniek? En welke vogels kan je hier op de foto zetten? Folkert gebruikt zijn kennis van eiland en natuur om een antwoord te vinden op uiteenlopende vragen. Ook als je meer wilt weten over het instellen van diafragma, sluitertijd, iso-waarde of compositie heeft hij tips voor je. Neem je favoriete camera, een fiets en in de wintermaanden ook laarzen mee want zo komen we op de mooiste plekjes. Heb je geen laarzen? Dan kan je deze bij ons huren. Meer info op www.dewittehaas.nl

WELLNESS & GEZONDHEID

Massing Massage

tel. 06-12952887
www.massing-massage.nl

Pedicure/manicure

tel. 06-30962569

Begin maar coach & organiser

tel. 06-40770269
www.beginmaar.nl

Vip zonder franje

tel. 06-24500485
www.vipzonderfranje.nl

Zelfpluktuin

tel. +31(0)6 57967397
www.detuinnastdebranding.nl

De dúnatter zwembad & fitness

Duinpad 10
www.optisport.nl/dunatter

*Fier, heel fier fan't drokke livven,
Mooi de gotte see ferbeeuw,
Leit in plak, dat us so nooi is,
Dat is us gebeurtegreew.
Tichtby wer de brauning klond're,
Op'e banken feur de waal,
Heersden wy de aiste klanken,
Fan us meuje memmetaal.*

*Ver, heel ver van het drukke leven
Met de grote zee verbonden
Ligt een plek, die ons zo dierbaar is
Dat is onze geboortegrond.
Dicht bij de klotsende branding
Op de banken voor de wal
Hoorden wij de eerste klanken
Van onze mooie moedertaal.*

Eilander Volkslied

Wist je dat...

Strandgapers door de Vikingen vanuit Noord-Amerika naar de Europese wateren zijn gebracht?

GEMEENTE SCHIERMONNIKOOG

Gemeentehuis en gemeenteraad

Het oudste deel van het gemeentehuis aan de Nieuwestreek werd gebouwd in 1857. Nadat het later wit werd geschilderd, kreeg het de bijnaam 'het Witte Huis'. In het Witte Huis bevinden zich de raadzaal annex trouwzaal en twee vergaderkamers. In 2006 kwam er een nieuwe kantoorvleugel, waarin zich het kantoorgedeelte en archief bevinden.

Activiteitenstrand

Tussen de strandovergangen Badweg (oostelijk van strandpaviljoen Paal 3) en strandpaal 5 (westelijk van strandovergang Jacobspad) is het toegestaan om onder andere te vliegeren, kitesurfen en strandzeilen. Vliegelaars: gebruik bij voorkeur een vlieger die geen overbodig geluid maakt, kijk goed uit en zorg ervoor dat u ruim afstand houdt van mensen en dieren. Komt de huifkar in de buurt of zijn er ruiters? Neem dan uw vlieger even in (niet neerhalen). Wandelaars en overige strandgebruikers: het activiteitenstrand op Schiermonnikoog is relatief klein. Omdat dit stuk strand is aangewezen voor het uitvoeren van deze activiteiten moet u zich er dus van bewust zijn dat er snelle voertuigen voorbij kunnen komen. Houd daarmee rekening, zeker met kleine kinderen en loslopende honden. Vanzelfsprekend houden de vliegelaars rekening met u, maar mocht u behoefte hebben aan meer rustig recreëren raden wij aan een ander stuk strand te kiezen.

Drones

Op Schiermonnikoog hebben we liever niet dat je met een drone vliegt. Drones passen niet in het natuurgebied en zij verstoren de rust die wij en onze gasten waarderen. Daarom is het op veel plaatsen niet toegestaan om met een drone te vliegen.

Paardrijden

Voor ruiters en menners is de folder 'Paardrijden op Schiermonnikoog' beschikbaar met daarin routes en afspraken.

Vóór 1857 vergaderde men in het café van het voormalige recht-, raad- en posthuis van het eiland, op de plaats waar nu Hotel van der Werff is gevestigd. De gemeenteraad van Schiermonnikoog bestaat uit negen leden, afkomstig van de drie plaatselijke partijen: Samen voor Schiermonnikoog, Ons Belang en Schiermonnikoogs Belang. Het college wordt gevormd door de burgemeester en twee wethouders.

Strandvonder

In alle aan zee grenzende gemeenten wordt het beheer van de strandvonderij uitgeoefend door de burgemeester. U kunt uw vondsten melden bij de politie.

Strandrolstoel

Ook minder validen kunnen optimaal van het eiland genieten. De gemeente stelt gratis speciale strandrolstoelen beschikbaar, te vinden bij strandhotel Noderstraun aan de Badweg en strandpaviljoen De Marlijn aan de Prins Bernhardweg.

Afval

In elke wijk staat een huisvuilcontainer. Hier kunt u groente- en fruitafval, kunststoffen, drankenkartons en metalen in deponeren. Afvalinzamelaar Omrin scheidt dit afval achteraf. De vuilcontainers opent u met een speciale sleutelhanger. Glas kunt u op meerdere plekken kwijt in glasbakken. Het oud papier wordt iedere eerste woensdagavond van de maand verzameld. Grof huishoudelijk afval kunt u digitaal bij de gemeente aanmelden. Klein chemisch afval wordt viermaal per jaar opgehaald. Bij de inzamelbak in de supermarkt kunt u kleding, batterijen, spaarlampen e.d. kwijt. Helpt u mee Schiermonnikoog schoon te houden?

Algemeen

Meer informatie over de verschillende onderwerpen op deze pagina en meer vind je op onze website www.schiermonnikoog.nl.

Ja, wij willen trouwen... op Schiermonnikoog!

Willen jullie trouwen op het kleinste bewoonde Waddeneiland van Nederland? Dat kan! Beleef hier een onvergetelijke huwelijksdag op een van de breedste stranden van Europa of op een van de andere sfeervolle trouwlocaties. Trouw (overleg de mogelijkheden) op de plek die jullie wensen. Voordat jullie trouwen moeten er een aantal formele zaken worden geregeld. De gemeente Schiermonnikoog is je hierbij graag van dienst.

Via onze website www.schiermonnikoog.nl geven wij zoveel mogelijk informatie om jullie voor te bereiden op jullie huwelijk.

Honden

Op het eiland is een aantal routes uitgezet waar u uw hond onaangeliend kunt uitlaten. Deze routes zijn met borden aangegeven (roze lijn op de kaart). Op de rest van het eiland moeten honden aan de lijn. In de Banckspolder graag uw hond aangeliend houden in de periode van 1 maart tot 1 juli. Op Schiermonnikoog geldt een opruimplicht. Dit wil zeggen dat de begeleider van de

hond verplicht is de uitwerpselen van de hond direct op te ruimen. Dit geldt voor de hele bebouwde kom, kinderspeelplaatsen en de paden en wegen buiten de bebouwde kom. Op diverse plekken in het dorpen staan Depodogs met gratis opruimzakjes. De gebruikte zakjes gooit u in de afvalbakken, die overal in en buiten het dorp staan.

Iets kwijt of gevonden?

Op de website www.verlorenofgevonden.nl kunt u alle gevonden en verloren voorwerpen raadplegen en een voorwerp registreren als verloren of als gevonden. Ga naar de Publieksbalie van het gemeentehuis voor meer informatie en/of het aanmelden van een gevonden of verloren voorwerp.

Gemeentehuis
Nieuwestreek 5
Postbus 20,
9166 ZP Schiermonnikoog
tel. 0519-535050
www.schiermonnikoog.nl
postbus20@schiermonnikoog.nl
Op werkdagen uitsluitend na telefonische afspraak geopend van 08:30 tot 12:00 uur.

Winter

Januari

Wanneer je in januari naar het eiland komt, staan de glühwein en snert nog op de menukaarten. Kom vooral ook een heel weekend genieten van topfilms tijdens het Filmfestival Film by the Sea Schiermonnikoog.

Februari

Tijdens de voorjaarsvakantie zorgt Lytje Willem altijd weer voor een leuk kinderprogramma. Boek alvast tijdig je kaarten voor de jaarlijkse voorstelling van de eilander toneelvereniging Sierlikene Meu, ieder jaar weer een verrassend spektakel met aansluitend een loterij en feest.

Maart

Boek deze maand je accommodatie op tijd! Er is namelijk veel te doen: het eerste weekend is het Darts Open Schier toernooi, het weekend daarop start het 5-daagse Festival Jong Talent. Klassieke muzikale toptalenten van over de hele wereld komen naar het eiland om concerten te geven en masterclasses te volgen. Eind maart wordt de Monnikenloop gehouden. De startplekken zijn vaak snel vergeven wanneer in oktober de inschrijving begint.

Lente

April

Met de Pasen kunnen de kinderen eieren verven en op 2e paasdag gooien tijdens het 'Wa wil mien ooien leverje?' Op Koningsdag zorgt vereniging Dorpsbelang ieder jaar weer voor feestelijk programma voor jong en oud.

Mei

Mei is de maand van de prachtige luchten en het ontluikende voorjaar. Op Schiermonnikoog wordt met zorg en aandacht de 4 mei herdenking georganiseerd. Deze maand wordt Schiermonnikoog vaak drukbezocht vanwege de Hemelvaart en de Pinksterdagen. Eind mei is de jaarlijkse Dag van het Nationaal Park, een dag die alle Europese parken in het zonnetje zet.

Juni

Ga in juni vooral de duinen in, want die zijn in deze maand prachtig roze gekleurd door de orchideeën. De Dag van het Wad vindt altijd plaats in het laatste weekend van juni. Als bezoeker kun je via uiteenlopende evenementen kennis maken met de Waddenzee. Op een manier die misschien wel nieuw is voor jou. Ook in juni het traditionele Muziek- en zangfestival voor zangkoren en muziekverenigingen.

Wanneer kom je weer terug?

De kans is groot dat je tijdens het lezen van deze krant op Schiermonnikoog bent. Misschien ben je net aangekomen of zit je nog aan boord. Hier kun je lezen wat er gedurende het hele jaar te doen is op Schiermonnikoog. Hoewel we nog steeds geregeerd worden door het coronavirus biedt het eiland iedere maand wel iets om voor terug te komen!

Met deze pagina hopen we je alvast in de stemming te kunnen brengen en wie weet ga je nu dan toch eindelijk die kleinschalige reünie met je vrienden of familie organiseren! Tijd voor elkaar, tijd voor dat boek dat je altijd al wilde lezen, tijd voor bezinning. Je zal niet de eerste zijn die het eiland weer verlaat met een gezonde dosis inspiratie en nieuwe ideeën.

Zomer

Juli

Deze maand bruist van de activiteiten. Iedere donderdagavond is er een gezellige avondmarkt, beter bekend als de Strúnmarkt. Het strandleven wordt volop gevierd. Kiteurs en golfsurfers spelen hele dagen met de elementen, er wordt op het strand gevliegerd, je kan blokarten en nog veel meer. De horeca heeft haar terrassen uit en er speelt altijd wel ergens een klein bandje.

Augustus

Doe mee met het Open Tennis Toernooi of laat je lekker vies worden tijdens het sliksleekampioenschap. Muziek aan de Plas en kleine Jellyfish concerten op verschillende locaties horen bij deze maand. Het is zomer en dat wordt gevierd op Schiermonnikoog!

September

Misschien wel de mooiste maand van het jaar. Kans op een Indian Summer, werkelijk fenomenale luchten, de eerste herfstkleuren die op het wad en de kwelders zichtbaar worden. De grootste drukte van het seizoen glijdt een beetje van iedereen af, er is weer tijd voor elkaar. Dat laatste kun je overigens goed merken tijdens het jaarlijkse yoga festival. Wij zeggen: "Gauw boeken en kom (na-)genieten op het eiland."

Hou www.vvvschiermonnikoog.nl in de gaten voor actuele informatie rondom de coronamaatregelen

Herfst

Oktober

Lytje Willem zorgt tijdens de herfstvakantie voor een leuk en gevarieerd aanbod. Verder staat oktober al sinds jaar en dag in het teken van het 6-daags Internationaal Kamermuziekfestival en wordt in deze maand ook de Nacht van de Nacht gevierd. Waar kan dat beter dan op het donkerste plekje van Nederland?

November

Voor de sportievelingen is er de Devil's Trail: off-road hardlopen door een van de wildste natuurgebieden van Natuurmonumenten. Wil je het iets rustiger aandoen? De hele maand is November Wandelmaand. Kies uit verrassende wandelingen, excursies, lezingen en films en dat 30 dagen lang!

December

Deze laatste maand van het jaar is het tijd voor reflectie en voor familie en vrienden. Sint is op het eiland, de eilanders vieren hun eigen Klozumfeest met elkaar. Er is een fakkeloptocht, er wordt een bingoavond georganiseerd, ieder even jaar is er het Midwinterfestival, er is een Jellyfish concert, het haak-en breicafe is geopend, je kunt kerstliederen zingen in de kerk, er staat een kerst stal in het dorp, er wordt carbid geschoten op oudejaarsdag en tijdens de kerstvakantie is er muziek op verschillende locaties.

HOOG & LAAG WATER

DECEMBER

		HW	LW
1	0:50		-87
wo	7:18	117	
	13:30		-112
	20:11	96	
2	1:55		-101
do	8:15	126	
	14:30		-122
	21:00	108	
3	2:50		-113
vr	9:10	132	
	15:20		-126
	21:45	117	
4	3:45		-121
za	10:06	133	
	16:10		-126
	22:36	124	
5	4:40		-126
zo	10:55	130	
	17:00		-124
	23:15	129	
6	5:35		-129
ma	11:45	124	
	17:46		-121
7	0:06	132	
di	6:20		-131
	12:44	115	
	18:36		-117
8	0:45	133	
wo	7:16		-129
	13:25	105	
	19:16		-113
9	1:30	132	
do	8:00		-125
	14:26	95	
	20:05		-107
10	2:25	128	
vr	8:46		-117
	15:15	86	
	20:55		-99
11	3:20	123	
za	9:41		-108
	16:12	79	
	21:55		-90
12	4:20	117	
zo	10:40		-100
	17:15	76	
	22:54		-84
13	5:25	112	
ma	11:44		-96
	18:25	77	
14	0:06		-83
di	6:40	109	
	12:46		-97
	19:30	82	
15	1:10		-88
wo	7:40	110	
	13:46		-100
	20:20	90	
16	2:04		-94
do	8:38	110	
	14:36		-103
	21:08	98	
17	3:01		-100
vr	9:14	110	
	15:20		-105
	21:35	106	
18	3:46		-103
za	9:55	109	
	16:05		-105
	22:15	113	
19	4:26		-105
zo	10:30	108	
	16:36		-106
	22:50	119	
20	5:02		-107
ma	11:11	105	
	17:08		-107
	23:25	121	
21	5:40		-108
di	11:35	101	
	17:40		-109
	23:55	121	
22	6:15		-108
wo	12:20	96	
	18:15		-109
23	0:30	120	
do	6:46		-107
	12:50	90	
	18:46		-108
24	1:05	118	
vr	7:15		-106
	13:30	85	
	19:20		-107
25	1:40	117	
za	7:45		-105
	14:15	80	
	20:05		-104
26	2:25	115	
zo	8:34		-104
	15:00	76	
	20:50		-101
27	3:18	112	
ma	9:35		-103
	15:55	74	
	21:46		-96

28	4:15	110	
di	10:36		-102
	16:59	74	
	22:50		-94
29	5:15	109	
wo	11:45		-104
	18:12	79	
30	0:06		-96
do	6:29	110	
	12:55		-109
	19:21	89	
31	1:16		-104
vr	7:35	114	
	13:55		-115
	20:25	101	

JANUARI

		HW	LW
1	2:20		-110
za	8:47	116	
	14:50		-115
	21:19	112	
2	3:22		-118
zo	9:48	119	
	15:46		-117
	22:12	123	
3	4:24		-125
ma	10:45	118	
	16:42		-118
	23:01	131	
4	5:24		-131
di	11:40	114	
	17:35		-119
	23:50	136	

20	6:05		-120
do	12:08	96	
	18:04		-119
21	0:13	125	
vr	6:41		-123
	12:45	94	
	18:38		-121
22	0:48	127	
za	7:15		-124
	13:23	91	
	19:12		-121
23	1:27	126	
zo	7:48		-122
	14:00	87	
	19:48		-121
24	2:08	123	
ma	8:25		-120
	14:39	83	
	20:29		-119
25	2:51	118	
di	9:07		-117
	15:20	79	
	21:17		-115
26	3:38	110	
wo	9:58		-111
	16:06	77	
	22:14		-109
27	4:34	102	
do	10:59		-103
	17:09	76	
	23:24		-102
28	5:50	95	
vr	12:10		-98
	18:33	81	

13	1:48		-81
zo	8:04	71	
	14:15		-84
	20:33	88	
14	2:50		-95
ma	9:09	80	
	15:09		-97
	21:25	101	
15	3:43		-109
di	9:57	88	
	15:56		-109
	22:08	111	
16	4:29		-121
wo	10:38	93	
	16:37		-118
	22:46	118	
17	5:10		-130
do	11:18	97	
	17:16		-126
	23:21	123	
18	5:49		-138
vr	11:56	99	
	17:53		-133
	23:56	127	
19	6:26		-142
za	12:31	98	
	18:28		-137
20	0:31	129	
zo	7:00		-142
	13:05	97	
21	1:08	128	
ma	7:31		-139
	13:37	94	
	19:33		-139

8	1:45	110	
di	7:56		-134
	14:03	88	
	20:05		-141
9	2:13	97	
wo	8:25		-123
	14:30	83	
	20:38		-128
10	2:42	83	
do	8:56		-110
	15:02	78	
	21:15		-113
11	3:22	70	
vr	9:34		-97
	15:51	71	
	22:02		-95
12	4:24	58	
za	10:25		-81
	17:09	65	
	23:08		-78
13	5:55	53	
zo	11:41		-69
	18:38	70	
	1:02		-78
	7:22	59	
14	1:02		-78
ma	7:22		-78
	13:35		-78
	19:56	83	
15	2:19		-98
di	8:40	72	
	14:39		-97
	20:56	97	
16	3:13		-118
wo	9:35	85	
	15:28		-114
	21:43	109	
17	4:00		-134
do	10:19	93	
	16:12		-127
	22:23	117	
18	4:43		-145
vr	10:58	98	
	16:53		-137
	23:00	123	
19	5:23		-152
za	11:36	101	
	17:32		-145
	23:36	126	
20	6:01		-155
zo	12:10	101	
	18:09		-150
21	0:12	126	
ma	6:35		-154
	12:42	101	
	18:43		-153
22	0:50	124	
di	7:07		-150
	13:14	100	
	19:16		-153
23	1:29	118	
wo	7:39		-143
	13:49	99	
	19:52		-150
24	2:10	107	
do	8:15		-134
	14:29	96	
	20:35		-141
25	2:59	93	
vr	8:59		-119
	15:18	90	
	21:30		-127
26	4:02	77	
za	9:59		-101
	16:24	84	
	22:47		-111
27	6:26	67	
zo	12:23		-87
	18:50	84	
28	1:23		-109
ma	8:00	68	</

Heerlijk genieten op Landal Vitamaris

Gratis
opgemaakte
bedden bij
aankomst

- Ca. 1 km van het strand gelegen
- 62 comfortabele appartementen, waarvan 16 luxueus en modern
- Overdekt zwembad met peuterbad*
- Gratis wellnessruimte met sauna's, Turks stoombad en relaxruimte*
- Beauty- en massagesalon*
- Snelbruiner
- Speeltuin, airtrampoline en kinderspeelhoek
- Fun & Entertainment-programma in samenwerking met het Schiermonnikoger recreatieteam (tijdens de Nederlandse schoolvakanties)
- Fietsverhuur
- Gratis busvervoer van haven naar complex en v.v.

Landal Vitamaris
Badweg 53
9166 NE Schiermonnikoog
www.landal.nl/vitamaris

*Alleen toegankelijk voor gasten van Landal Vitamaris.

rescueboat wadden experience

Het wad vanaf het water beleven?

Beleef de getijden van eb en vloed, varend door de geulen van de Waddenzee. Verwonder je over dit Unesco Werelderfgoed en laat je meenemen door de schipper die graag vertelt over dit unieke gebied.

Spot de zeehonden op de zandplaat. Of misschien zie je wel een bruinvis?
Stap op op Lauwersoog of Schiermonnikoog en vaar de zonsondergang tegemoet.

LAUWERSOOG OF SCHIERMONNIKOOG

SCHIERMONNIKOOG (0519) 53 12 33 Opstappen op de veerdam, te boeken bij VVV Schiermonnikoog
www.vvvschiermonnikoog.nl

LAUWERSOOG (0519) 34 94 22 Bij Waddenpaviljoen de Noorman ontvangen wij u om samen in te stappen op de rescueboat. Haven 50, Lauwersoog. Reserveer via: www.lauwersoog.nl